

Hamers in het vuur

George E. Vandeman

Nowast-uitgave

Houvast

Krekelhoek 9

9200 Dendermonde

e-mail:

houvast.pollin@scarlet.be

Hamers in het vuur

George E. Vandeman

Het aambeeld en de hamers
Een onverwachte afloop
De levensgeschiedenis van een boek
Opgegraven frustraties
Een verloren rijk
Rotsen vergeten niets
Hel en hoog water
Een persconferentie
Het dilemma van de koningsbij
De hamers krijgen op hun kop

Houvast

Krekelhoek 9

9200 Dendermonde

e-mail: houvast.pollin@scarlet.be

Hamers in het vuur

Het aambeeld en de hamers

De cameramensen hebben er twee dagen voor nodig gehad om het touw te breken. Wij wilden één van onze televisie-uitzendingen beginnen met een brekend touw. We zouden het hebben over stress en spanningen - en de breekbaarheid van de gezondheid van de mens. En het breken van een touw leek zo 'n simpele zaak. Sterke stalen staven zouden het touw steeds strakker spannen totdat het heel dramatisch voor het oog van de camera uit elkaar zou rafelen. Maar het was niet zo eenvoudig. In plaats van dat de stalen staven het touw braken, bleef het touw de staven krombuigen. Uiteindelijk, maar pas na veel wijzigingen, werkte het dan toch. Het leven is vol verrassingen op het gebied van sterkte en zwakheid. We staan er vaak versteld van.

Het hout breekt de zaag en de stof de naald. De brug die al afgeschreven was, overleeft de overstroming. De orkaan veegt de flat van de aardbodem weg, maar laat de krotwoning staan. De Titanic, die niet tot zinken te brengen was, bezweek door een ijsberg. Zo is het altijd al geweest. Hebt u gehoord van het houten schip dat niet wilde branden?

Tijdens de tweede Wereldoorlog had een Britse majoor in de Marovo Lagune, op de Salomons-eilanden in de Stille Zuidzee, drie schoeners die eigendom waren van de zending, voor oorlogsdienst gevorderd. Toen het bericht kwam dat de Japanners in aantocht waren, gaf de majoor bevel dat de drie schepen moesten zien te ontsnappen. Maar de motor van de *Portal*, die wel vaker kuren had, weigerde te starten.

Om te voorkomen dat de boot in handen van de vijand zou vallen en door hen gebruikt zou worden, gaf hij met tegenzin bevel om de *Portal* in brand te steken. Onmiddellijk schoot er een vlamme gordijn omhoog tot het topje van de mast. De majoor was gerustgesteld en verliet het toneel. Wat deden de eilandbewoners, die christenen waren? Gingen ze bij de pakken neerzitten? Nee, zij baden heel eenvoudig of God hun schip wilde bewaren.

De vlammen likten met duivelse vrolijkheid aan de kajuit en de tuigage toen - geloof het of niet - het vuur uitging alsof er een onzichtbare snuiter over het schip gezet was. De eilandbewoners zeiden in hun Pidgin-Engels: "Portal is boot van God, verbrandt niet." En hier was het bewijs.

Toen de duisternis inviel, manoeuvreerden zij het schip naar de monding van een smalle kreek en camoufleerden het daar met palmbomen. Maar dat was nog niet alles. Om er zeker van te zijn dat de vijand het schip nooit zou kunnen gebruiken, haalden ze de motor helemaal uit elkaar. De onderdelen werden onder de mensen uitgedeeld met het uitdrukkelijke bevel om er met zorg over te waken.

En dat deden zij en wel heel vernuftig. Sommige onderdelen van de motor werden in de bomen gehangen. Sommige werden in de grond begraven. Andere werden een deel van de kledij van de mensen. Eén van de jongens was heel trots op de riem die hij droeg: deze bestond uit de moeren van de motor. En één van de meisjes gebruikte een paar springveren om haar haren bij elkaar te houden. Toen de oorlog voorbij was, werd de Portal weer zeewaardig gemaakt.

En de motor? Er werd een boodschap rondgestuurd: "De meester wil motor van Portal, vlug!" Bijna onmiddellijk begonnen de stukjes en beetjes te arriveren. En hoe ongelooflijk het ook klinkt, drie weken later ontbrak zelfs niet het kleinste schroefje van die motoronderdelen. De tank werd met benzine gevuld en bijna met een zucht van tevredenheid kwam de nukkige motor tot leven. Het schip dat niet wilde branden. Eén van de vele verrassingen van het leven. Zou er een reden voor kunnen zijn?

De meesten van u die dit lezen, hebben nog nooit een smid gezien. U weet meer over kernsplitsing dan over het beslaan van een paard. Maar het is niet moeilijk om te begrijpen wat de volgende, door de tijd versleten woorden willen zeggen: Gisteravond, toen ik aan de deur van de smidse stond, en ik het aambeeld de avondklok hoorde luiden en ik naar binnen keek, zag ik op de grond hamers, versleten door het slaan der tijden. "Hoeveel aambeelden hebt u gehad," vroeg ik, "om al deze hamers zo te verslijten en te havenen." "Maar één," zei hij, en toen, met twinkelende ogen: "Het aambeeld slijt niet, maar de hamers, weet u."

De hamers verslijten - en het aambeeld niet? Niets bijzonders voor de smid - maar een raadsel voor de voorbijganger. En daarom is dit een verhaal van hamers. Hamers in het vuur van een langdurig gevecht dat nog niet beëindigd is. Het is ook het verhaal van een aambeeld dat door de eeuwen heen, in alle stilte maar hardnekkig, vele hamers één voor één heeft versleten. Versleten met behulp van spaden, rotsen, water, honingbijen en sterren. Laten we ons verhaal beginnen in de Stille Zuidzee.

Een onverwachte afloop

U zult zich ongetwijfeld het historische schip de *Bounty* herinneren, met zijn beroemde kapitein Bligh. Weinig episodes uit de annalen van de zeegeschiedenis hebben zo op de verbeelding gewerkt van zoveel mensen in zoveel landen als de muiterij op de *Bounty*.

U kent de details van de muiterij. Er zijn vele boeken over geschreven. Er zijn grandioze films over gemaakt. Maar wist u dat dit interessante verhaal nog niet afgelopen is?

Het begon allemaal toen Kapitein Bligh met de *Bounty* naar Tahiti zeilde, op zoek naar broodvruchtplanten voor West-Indië. Hij was een trotse en meedogenloze zeeman die, naar men zegt, zijn bemanning het bloed onder de nagels vandaan haalde, zonder dat er een reden voor was.

De muiterij vond plaats toen zij van Tahiti terugkwamen. De kapitein werd met een paar officieren en mannen die aan zijn kant stonden - achttien in totaal - gedwongen in een klein bootje te stappen, dat men vervolgens liet afdrijven. Na een hachelijke reis waarop zij honger en gebrek en bijna bovenmenselijke ontberingen leden, bereikten de kapitein en zijn metgezellen de bewoonde wereld en keerden zij naar Engeland terug.

De muiters waren intussen naar Tahiti teruggezeild, hadden daar een paar mannen en vrouwen overgehaald om met hen mee te gaan en hadden koers gezet naar een klein stipje in de Stille Zuidzee, Pitcairn geheten. Zij waren van plan om zich voorgoed op dit kleine eiland te vestigen. Die eenzame bergtop die men Pitcairneiland noemt, heeft waarschijnlijk meer avontuur en romantiek gekend dan menige andere plek op aarde.

Nadat de muiters alles wat waarde had uit de *Bounty* gesloopt hadden, staken zij het schip in brand en sneden zo de laatste band met de buitenwereld af. Zij hoopten natuurlijk dat zij niet ontdekt zouden worden, want dan stond hun een zware straf te wachten.

Eén van de vijftien opstandige matrozen die op Pitcairn geland waren, was vroeger brouwer geweest. Het duurde niet lang of hij had wat brandewijn gestookt, met dronkenschap en moord als gevolg. Nog geen tien jaar nadat zij geland waren, was er, als gevolg van de drinkgelagen en vechtpartijen, nog maar één van de muiters, John Adams, in leven. Verder waren er nog de kinderen die de muiters nagelaten hadden.

John Adams voelde een overweldigende verantwoordelijkheid op hem rusten. Zijn leven was niet bepaald voorbeeldig geweest. De gedachte dat hij deze kinderen moest grootbrengen en opvoeden, werd hem bijna teveel. Waar kon hij hulp vandaan halen?

Onder de voorwerpen die men van het oude schip de *Bounty* afgehaald had, bevond zich een zeemanskist die aan kapitein Bligh had toebehoord.

Op de bodem van die kist lag een oude Bijbel. Verwaarloosd en ongebruikt had deze daar al die jaren gelegen. Want wat voor nut had een Bijbel voor een stelletje bandieten? Maar in zijn wanhoop dacht John Adams aan de Bijbel van de kapitein - op de bodem van de oude kist.

Omdat dit het enige boek op het gehele eiland was en de enig mogelijke bron van hulp, pakte hij de Bijbel op en begon hij er gretig in te lezen. En wat gebeurde er? De woorden van het Boek zelf kunnen de uitwerking ervan het beste beschrijven:

Want het Woord Gods is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard en het dringt door, zó diep, dat het vaneen scheidt ziel en geest, gewrichten en merg, en het schift overleggingen en gedachten des harten.
Hebreeën 4:12

Misschien heeft John Adams ook de toepasselijke woorden gelezen die erop volgen:

En geen schepsel is voor Hem verborgen, want alle dingen liggen open en ontbloot voor de ogen van Hem, voor wie wij rekenschap hebben af te leggen.

Ja, die uitwerking op John Adams was verbazend. De ontmoeting met het Boek veranderde zijn leven. De uitwerking op de kinderen was ook buitengewoon. Zij groeiden op tot fatsoenlijke, nette, toegewijde jonge christenen.

Toen jaren later bekend werd wat er op Pitcairn voorgevallen was, stuurde de Britse regering een paar officieren om eventuele muiters die nog in leven zouden zijn, gevangen te nemen. De situatie verschilde echter zo verrassend veel van wat deze officieren verwacht hadden, dat John Adams toestemming kreeg om het goede werk dat hij deed, voort te zetten. Hij had al een kerk gebouwd waarvan een gedeelte als school gebruikt werd. Hoewel de Bijbel het enige leerboek was, kregen de kinderen toch voldoende opleiding.

Deze ongebruikelijke belangstelling voor het Woord van God en de enorme verandering in de gehele eilandbevolking trok de aandacht, in de eerste plaats van passerende vaartuigen, vervolgens van de Britse regering en ten slotte van de hele wereld. Want zoiets kan niet geheim blijven. Het werkte zelfs aanstekelijk en het duurde niet lang of er ging ook op andere eilanden iets veranderen - op Tahiti, Tonga, Fiji, en ga zo maar door, teveel om op te noemen.

De mensen op Pitcairn hadden natuurlijk Engelse voorouders. Maar op de meeste andere eilanden hadden koppensnellerij, wreedheid en kannibalisme in de meest primitieve vormen bestaan. Wat een verandering had er dus plaatsgevonden door de kracht van het Boek!

Nu, twee eeuwen nadat de Bounty haar Bijbel afstond aan een eiland vol vluchtelingen, hebben vele passagiersschepen en luxe jachten het kleine paradijs Pitcairn aangedaan. En wat ziet men daar?

Een moderne school vervangt nu het vroegere, met de hand uitgehouwen gebouw. De kinderen krijgen een uitstekende opleiding. Er wordt goed toezicht gehouden op hun spel. Radio en elektriciteit onderhouden het contact van dit kleine stipje in de Stille Zuidzee met de buitenwereld. Er is geen politiemacht op het eiland en er zijn geen gevangenen.

Parkin Christian en Fletcher Christian - nog levende nakomelingen van Fletcher Christian, de aanvoerder van de muiters - hebben een sterk christelijk karakter ontwikkeld door de invloed van het Boek der boeken.

De Bijbel van de kapitein wordt in een klein kistje bewaard dat altijd door twee personen, met elk hun eigen sleutel, geopend wordt; want deze Bijbel neemt een grote plaats in, in het hart van deze mensen.

En elke bladzijde van de Bounty-bijbel herinnert ons er weer aan, dat God zijn wonderen op zijn eigen mysterieuze wijze tot stand brengt.

We moeten afscheid nemen van ons kleine eilandje, dit juweeltje in de Stille Zuidzee, dat op een dergelijke wonderlijke wijze door God gebruikt werd om Christus onder de aandacht van miljoenen te brengen.

Reizigers op voorbij varende schepen kopen er hun fruit, hun souvenirs. Beladen met bloemen blijven zij achter wanneer de kano's weer naar Pitcairn terugvaren. En over de golven komen de stemmen van de eilandbewoners aanzweven die een afscheidslied zingen:

*Eenmaal op een dag, zullen wij elkaar ontmoeten
aan die prachtige kust.*

*Eenmaal op een dag, zullen wij elkaar ontmoeten
aan die prachtige kust.*

De levensgeschiedenis van een boek

De reis van de Bijbel door de eeuwen heen is heel boeiend. Geen enkel boek is ooit zo gehaat - en zo geliefd. De mensen hebben dit boek bespot en hebben geprobeerd het te vernietigen. Zij hebben het verbrand en begraven. Zij hebben gewenst dat het van de aardbodem zou verdwijnen.

Maar zij waren niet meer dan hamers die zich op het aambeeld stuksloegen. En terwijl zij zich zo bezighielden, zijn er andere mensen voor het Boek gestorven.

Van geen enkel ander boek heeft men zoveel gehouden, zelfs ten koste van het leven zelf. En nooit is een boek zo onverwoestbaar gebleken. Elke bladzijde die door haar vijanden vernietigd werd, leek er wel duizend te worden in de handen van haar vrienden.

Eeuw na eeuw werd de Bijbel aangevallen en hebben de mensen - zelfs hele legers - geprobeerd zijn getuigenis tot zwijgen te brengen, maar altijd waren er mensen die door God gebruikt werden om de Bijbel te bewaren.

Zoals de dappere Hugenoten, die voor heilige rechten streden en op die slagvelden vaak hun bloed vergoten.

En dan de Albigenzen van Frankrijk. En het meest inspirerende hoofdstuk van al is de geschiedenis van de Waldenzen, die God aanbaden in moeilijk toegankelijke valleien en grotten in de bergen. Vaak zongen zij Gods eer op steile bergklippen. En alle vijandige legers konden hun liederen niet tot zwijgen brengen.

De Waldenzen-kinderen leerden al heel jong wat hun opdracht was. Het werd hun al heel vroeg bijgebracht dat zij voorzichtig moesten zijn met hun woorden. Zodra zij oud genoeg waren, gingen zij er als koopman of marskramer verkleed op uit, met kostbare manuscripten in hun kleren verborgen, om overal waar zij heen reisden het licht van de waarheid te verspreiden.

Sommigen gingen studeren aan de universiteiten van de grote steden in Frankrijk en Italië. Heel voorzichtig deelden zij hun manuscripten en Bijbelgedeelten uit onder de mensen die naar licht zochten. Soms doortrokken de beginselen van de waarheid een hele universiteit. Maar ondanks de strengste kruisverhoren kwamen hun vervolgers er niet achter wie de bron van de zogenaamde ketterij was.

Het werk van deze zendelingen begon in de dalen en valleien aan de voet van hun eigen bergen, maar het reikte veel verder dan deze grenzen. Barrevoets en in grove kleren trokken zij de grote steden door en drongen zij door tot in verre landen. Overal strooiden zij het kostbare zaad uit. In het verborgene en in stilte baande het Woord van God zich een weg door het christendom en werd het in de huizen en de harten van de mensen met blijdschap ontvangen.

Zij geloofden dat het einde nabij was, dat Christus op een dag zou terugkomen. Die hoop wilden zij zo graag ook aan anderen doorgeven. Zij zagen dat men deed alsof Christus zo weinig medeleven had met de gevallen mens, dat er een beroep gedaan moest worden op bepaalde mensen om te bemiddelen. Zij zagen dat de mensen bijna verpletterd werden onder de last van hun schuld; dat zij altijd achtervolgd werden door de vrees voor Gods wraak, totdat zij ten slotte, uitgeput en zonder een straaltje hoop, in hun graf neerzonken.

De Waldensische zending wilde niets liever dan hoop brengen aan mensen die geen hoop hadden. Heel omzichtig haalde hij dan een Bijbelgedeelte tevoorschijn. En dan las hij, met bevende lippen en gebogen knieën, de kostbare beloften. Soms bracht men zo een gehele nacht door. De verzekering dat er een Heiland was die hen liefhad, leek te mooi om waar te zijn. De mensen vroegen steeds weer:

"Zal God *mijn* offer aannemen? Zal Hij *mij* vergeven? En telkens weer werd dan het antwoord uit de Bijbel voorgelezen, totdat de volle betekenis ervan tot hen doordrong.

En dan kwam het antwoord:

Geen lange pelgrimstochten meer; geen moeizame reizen meer naar heilige bedevaartsoorden. Ik mag bij Jezus komen zoals ik ben. Uw zonden zijn u vergeven. Mijn zonden, zelfs mijn zonden, kunnen vergeven worden!

Dan kwam er blijdschap in hun hart. Elke vrees voor de gevangenis of de brandstapel was dan verdwenen. Zij zouden de dood verwelkomen als het tot eer zou zijn van hun Heer.

Dan trok de boodschapper van de waarheid weer verder. Maar nog vaak had men het over zijn nederige uiterlijk, zijn oprechtheid en zijn grote ijver voor God. Vaak vroegen zijn toehoorders niet eens wie hij was, zo ondersteboven waren zij, eerst door hun blijde verrassing en later door hun dankbaarheid. Was het misschien een engel uit de hemel geweest?

In vele gevallen werd de boodschapper van de waarheid niet meer gezien. Hij was naar andere landen gegaan of kwijnde weg in de één of andere onbekende gevangenis; of misschien verbleekten zijn beenderen wel op de plek waar hij voor de waarheid getuigd had. Maar de woorden die hij achtergelaten had, konden niet vernietigd worden. Zij deden hun werk in het hart van de mensen.

Vandaag de dag kan men in de Piedmont Valleien van Noord-Italië op handen en voeten de 'Chiesa da la Tauna', de kerk van de aarde, de geheime Waldensische kapel, binnenkruipen. Nadat men door een tunnel in de rotsen is gekropen, komt men in de kapel in het hart van de aarde. Het enige licht in deze kapel is het licht van de zon dat door een kleine opening bovenin de grot naar binnen schijnt. In deze door de natuur volmaakt gecamoufleerde kapel, hebben de Waldenzen jarenlang zonder angst gezongen, gebeden en getuigenissen afgelegd.

Maar uiteindelijk kwam de dag dat er tweehonderd vijftig mensen in deze grot door vijandige soldaten betrappt werden. Er werd een vuur aangelegd bij de opening van de grot. En terwijl de zuurstof opraaakte, zongen zij tot het einde toe tot Gods eer. Zij gaven liever hun leven dan dat zij hun geloof in het Boek verloochenden. Dit is het verhaal van de Waldenzen - slechts één van de vele boeiende hoofdstukken in de geschiedenis van de Bijbel door de vijandige eeuwen heen.

Wat voor een Boek moet dat toch zijn!

Opgegraven frustraties

Men zegt, dat dode mensen geen verhalen meer kunnen vertellen. Toch doen zij dat wel. Spannende, romantische verhalen. Vreemde, wonderlijke verhalen die op verrassende wijze kloppen met de verhalen uit een verwaarloosd Boek. Verhalen die de stemmen van hen die de Bijbelverhalen mythen en legenden noemen, een toentje lager doen zingen.

Twijfelaars hadden het Boek begraven. Veilig, diep weg in de aarde, dachten zij. En toen trokken er mensen met spaden op uit om de geschiedenis op te graven. En zij vonden het Boek. Met hun kwasten hebben zij de twijfels waarin het Boek begraven was, weggestoft. En zij hebben het Boek omhooggehouden zodat iedereen het kon zien. En de verraste, verbaasde wereld begon ineens de oren te spitsen.

Opgegraven frustraties? Ja, voor sommigen wel. Maar voor anderen betekende het opgegraven geloof, zekerheid en bewijzen.

Ja, dode mensen vertellen wél verhalen, spannender dan een roman. Beschavingen die al lang verdwenen zijn, vertellen ons luid en duidelijk hun verhaal. Want even dramatisch als plotseling gaan er nu stemmen op uit de graven van het grijze verleden - stemmen die de mensen dwingen om bepaalde opvattingen over de Bijbel te herzien.

Laten we eens op reis gaan naar de Libanon. Daar aan de kust hanteren ruige vissers onverstoorbaar hun naald. Zij repareren hun netten op de plaats waar vroeger het oude Tyrus lag. Zij zijn een dramatisch bewijs van de betrouwbaarheid van de oude Schriften. Want vreemd genoeg hebben de sceptici geen rekening gehouden met deze woorden van een oude profeet:

Die zullen de muren van Tyrus vernielen en zijn torens omverhalen; ook het puin zal Ik er uit wegvegen en het maken tot een kale rots... uw stenen, balken en puin (zullen zij) in het water werpen... een droogplaats voor netten zult gij worden, gij zult niet meer worden herbouwd. Ezechiël 26:4-14

Daar in het onrustige Libanon gaat al eeuwenlang heel dramatisch een profetie in vervulling. Niet lang nadat deze voorzegging opgeschreven was, verwoestte Nebukadnessar, de koning van Babylon, het oude Tyrus. Maar daar was niets ongewoons mee aan de hand. Het voldeed niet aan de bijzonderheden die Ezechiël vermeld had. En kort daarop werd er op een aangrenzend eiland een nieuwe stad Tyrus gebouwd.

Betekende dit dat de profetie niet uitgekomen was? Laten we eens kijken wat er tweehonderdvijftig jaar later gebeurde. Toen kwam Alexander de Grote met zijn legers om het nieuwe Tyrus in te nemen. Om bij de stad op het eiland te kunnen komen, liet hij het hout, de stenen en zelfs het puin van het oude Tyrus weghalen om een meer dan 60 meter brede dam naar het eiland aan te leggen. En wat had Ezechiël gezegd? "... ook het puin zal Ik eruit wegvegen en

het maken tot een kale rots." "... uw stenen, balken en puin (zullen zij) in het water werpen." Het is precies zo uitgekomen.

Door de eeuwen heen zijn er zand, slijk en kiezel tegen Alexanders dijk aangeslibd. Nu lijkt het of het oude eiland bij het vasteland hoort. Duizenden vluchtelingen zijn er samengestroomd. Maar het oude Tyrus is verwoest, een kale, schoongeveegde rots. De Baäldiensten zijn nu enkel nog maar herinneringen. Tyrus is geen bedreiging voor Gods volk. Het geeft de atheïsten geen troost. De woorden van de profeet zijn in vervulling gegaan:

"Een droogplaats voor netten zal het worden" (Ezechiël 26:5).

Misschien wordt het u nu een beetje duidelijk waarom ik zoveel belang stel in deze oude plaatsen en in deze betrekkelijk nieuwe wetenschap, de archeologie. Het heeft me altijd erg geboeid. En hoe dieper ik graaf, des te opwindender wordt het.

Al een eeuw lang hebben geleerden van alle grote mogendheden in de bakermat van onze beschaving gegraven. En zij hebben ontdekt dat alles precies zo is, zoals de Bijbel het beschrijft en ook precies op de plek waar het volgens de Bijbel moet zijn.

Het verhaal van de moderne archeologie begon in 1798 toen Napoleon zijn noodlottige Egyptische veldtocht begon. Behalve de soldaten telde zijn leger ook nog honderdtwintig kunstschilders en geleerden die de opdracht hadden om de oude ruïnen van Egypte te verkennen en te beschrijven.

Vanaf Alexandrië tot aan de Eerste Waterval, een afstand van bijna 1000 kilometer, strekte zich een enorm museum uit voor de Fransen. Aan de voet van de piramiden uitte de kleine generaal deze gedenkwaardige woorden: "Veertig eeuwen kijken op ons neer."

Ja, vreemde hiërogliefen keken van de tempelmuren en monumenten op Napoleons soldaten neer. Toch kon niemand in Egypte, of zelfs in de hele wereld, ze lezen. Maar toen één van de soldaten het jaar daarop in de Nijl-delta een loopgraaf aan het graven was, stuitte hij op een vreemde steen. De vondst van deze platte steen van zwart basalt - die de steen van Rosetta genoemd werd - luidde het begin in van de moderne archeologie. Wat erop staat is van weinig belang. Het gaat erom dat er in drie talen iets op geschreven staat: Egyptische hiërogliefen, Demotisch en Grieks. Aangezien men Grieks kende, zijn geduldige taalkundigen er na twintig jaar uiteindelijk in geslaagd om de andere twee inscripties te ontcijferen.

Nu kon men de Egyptische taal zoals die in de dagen van de oude Farao's geschreven werd, lezen. Zo kreeg men toegang tot een enorme hoeveelheid schatten van een vergeten beschaving. De deur naar het verleden stond op een kier. En schitterende stralen uit dat verleden begonnen hun licht te werpen op een Bijbelverhaal dat men eens in twijfel getrokken had.

Laten we eens naar het oude Babylon gaan. Hier werd Belsassars feest gehouden waarop men het vreemde handschrift aan de muur had gezien. Ondanks het Bijbelverhaal, beweerden de critici enkele tientallen jaren geleden dat Belsassar maar een denkbeeldige figuur was, die nooit over Babylon geregeerd had. Maar de opschriften die men nu op stenen en tegels gevonden heeft, komen overeen met het Bijbelverhaal - dat Nebukadnessar godsdienstig was, en dat Belsassar, de zoon van Nabonidus, prins-regent was toen het rijk ten onder ging. In het Brits Museum bevindt zich een kleicilinder die Belsassar met name noemt en zijn plaats in de geschiedenis tot in de kleinste bijzonderheden beschrijft.

In het laatste hoofdstuk van het belangrijke boek Daniël lezen we:

Maar gij, Daniël, houd de woorden verborgen, en verzegel het boek tot de eindtijd; velen zullen onderzoek doen, en de kennis zal vermeederen. Daniël 12:4

De kennis zou toenemen - en dat niet alleen op het gebied van wetenschap en uitvindingen; ook de kennis van Gods Woord zou toenemen. In de eindtijd zou het zegel van Daniëls boek verbroken worden. De archeologie,- die een plaats veroverd heeft onder de moderne wetenschappen, helpt om het zegel van dat boek te verbreken. En rotsen en inscripties en mensen die al lang dood zijn, helpen ons om het boeiende verhaal van de heilige bladzijden af te ronden. Opgegraven frustraties? Nee, opgegraven geloof. Wij hebben nooit eerder zo vol vertrouwen ander bewijsmateriaal dan de Bijbel zelf kunnen gebruiken om te laten zien dat elk Schriftwoord door God ingegeven is (zie 2 Timoteüs 3:16).

Laten we nu eens naar één van de minst lieflijke plaatsen in de hele wereld gaan. Een plaats die de archeologie als wetenschap populair heeft gemaakt. De bergen rondom de Dode Zee wemelen van ontoegankelijke grotten. Eeuwenlang wees niets erop dat zij een schat verborgen hielden. Maar eens op een dag, in het jaar 1947, gooide een bedoeïenenjongetje, op zoek naar een geit, toevallig een steen door een gat in een rotswand. Hij hoorde het geluid van brekend aardewerk. En dat was het begin van één van de belangrijkste archeologische vondsten die tot nu toe gedaan zijn. Want hij was heel toevallig op een schat gestuit: de nu wel bekende Dode Zeerollen.

De noordwestkust van de Dode Zee begon te gonzen van opwinding. Letterlijk duizenden bedoeïenen zwermden uit om elke denkbare spleet, rotsformatie en grot af te kammen op zoek naar nog meer kostbare manuscripten. Het aantal waardevolle rollen loopt nu in de honderden. In ditzelfde gebied ontdekten archeologen later de ruïnen van de Essenengemeenschap - een religieuze sekte uit de tijd van Christus, die in afzondering leefde en zich bezighield met het overschrijven van de Schriften.

We kennen nu bijna elke fase van het leven van deze opmerkelijke mensen. Geleerden en bedoeïenen hebben de resten van deze gemeenschap uit de

aarde opgegraven - een enorme keuken, een watervoorraad, een doopvont, werkplaatsen - zelfs een koperen urn met 500 munten waardoor men de nederzetting op om en nabij de tijd van Christus kon dateren.

Ik was zo fortuinlijk om net in Jordanië te arriveren toen de directeur van oudheden, Dr. Dajani, en de vermaarde geleerde Père de Vaux, op het punt stonden opnieuw in deze beroemde gemeenschap te gaan graven. Op hun uitnodiging waren wij de eersten die de opening van dit nieuwe gedeelte van de gemeenschap op de gevoelige plaat vastlegden. Ik heb ter plekke met deze mensen gesproken en zij hebben de betekenis van dit centrum van de Essenen uitgelegd. Toen we bovenop een uitgegraven toren stonden, hebben zij ons het "scriptorium" aangewezen, de kamer waar men de Schriften kopieerde en waar men hun lessenaars en inktpotten gevonden heeft - nog met opgedroogde inkt erin! Ik kan me nog goed herinneren hoe enthousiast Dr. de Vaux beschreef hoe men de inkt uit de inktpotten had geanalyseerd en vergeleken met de inkt op de rollen. Het bleek dezelfde inkt te zijn!

Men stelt wel eens de vraag "Hebben wij nog de echte originele handschriften? Heeft men deze ontdekt? Zo niet, hoe kunnen we dan weten of er door de eeuwen heen door al dat overschrijven geen fouten ingeslopen zijn? Hoe kan ik weten dat mijn Bijbel nauwkeurig is en precies zoals God hem gegeven heeft?"

Nee, we hebben geen enkel origineel handschrift. Waarschijnlijk zijn die al lang stuk voor stuk tot stof vergaan. Maar in de loop der jaren heeft men met de grootst mogelijke zorg en nauwkeurigheid kopieën gemaakt.

Onder de schatten van de Dode Zee bevond zich een vondst van onschatbare waarde, de Jesaja rol. Deze is bijna helemaal gaaf bewaard gebleven en bevat de volledige tekst van Jesaja van het eerste tot het laatste vers.

Andere grotten in de buurt hebben duizenden fragmenten opgeleverd die bij honderden manuscripten horen. Deze handschriften zijn zo ontzaglijk waardevol omdat zij zo oud zijn. Kenners van het oude Semitische schrift hebben na een zorgvuldige studie vastgesteld dat deze kopieën voor, of in de tijd van Christus gemaakt zijn. Deze rollen hebben ons in één klap honderden jaren dichterbij de originele handschriften van de profeten gebracht dan de tot dan toe bekende Hebreeuwse kopieën.

Ziet u wat dit inhoudt? Dit betekent dat we er zeker van kunnen zijn dat onze huidige Bijbel vrijwel hetzelfde is als toen hij uit de handen van de profeten kwam. We kunnen er zeker van zijn dat God zijn Woord niet alleen bewaard heeft, maar dat Hij er ook voor gezorgd heeft, dat er geen ernstige fouten ingeslopen zijn.

Ja, de betrouwbaarheid van het Boek wordt door adembenemende ontdekkingen bewezen. Het bewijsmateriaal hoopt zich op. Onontkoombaar dringt zich aan duizenden de groeiende overtuiging op: "De Bijbel heeft toch gelijk!"

Het zou heel tragisch zijn als wij ons hele leven aan het Woord van God zouden twijfelen en zouden proberen het te weerleggen, om dan aan het einde van de weg tot de ontdekking te komen dat de Bijbel toch gelijk heeft. Terwijl we er al die tijd al op hadden kunnen vertrouwen en het ons houvast had kunnen zijn toen elk ander redmiddel wegviel. Het zou tragisch zijn als we dat pas zo laat zouden ontdekken - maar beter laat dan. nooit!

Het is heel belangrijk wat u over dit Boek gelooft. Het is meer dan enkel papier, inkt en leer. Het is meer dan een waar gebeurd verhaal van mensen die al lang dood zijn. Als de Bijbel niet meer zou zijn dan enkel dat, dan zou het er niet toe doen wat de mensen er mee gedaan hebben.

Maar de kern van het Boek, wat het levend maakt en anders dan andere boeken, is het verhaal van wat er zo'n negentienhonderd jaar geleden op een heuvel buiten Jeruzalem heeft plaatsgevonden. En het maakt heel veel uit of we wel of niet geloven wat het Boek daarover zegt. Het maakt namelijk heel veel verschil of Golgota een feit is of een legende!

Misschien kent u het verhaal van de ongelovige man die een weesjongetje uit een brandend huis redde. Omdat hij zijn eigen vrouw en kind verloren had, wilde hij dit jongetje adopteren. De burens die christenen waren, vroegen zich af of het wel zo verstandig was om het jongetje bij een ongelovige in huis te doen. Maar de man won het pleit toen hij zijn hand omhoog hield. Die hand was vreselijk verbrand toen hij het jongetje gered had. En hij zei: "Ik heb maar één argument. Dit." Hij bleek echter een goede vader te zijn en kleine Bobby kreeg nooit genoeg van het verhaal hoe zijn nieuwe vader hem van het vuur gered had. Vooral het stuk over de verbrande hand maakte grote indruk op hem.

Op een dag bezocht hij met zijn pleegvader een kunsttentoonstelling van grote meesters. Hij had vooral belangstelling voor één bepaald schilderij - waarop Jezus Thomas zijn ongelooft verwijt en zijn hand met de littekens uitstrekt.

"Vertel me het verhaal van dat schilderij, papa," smeekte het jongetje.

"Nee, dat verhaal niet."

"Waarom niet?"

"Omdat ik er niet in geloof".

"Maar u hebt mij ook het verhaal van Sinbad de Zeeman verteld en dat geloof u ook niet."

Dus vertelde zijn vader het verhaal. En Bobby zei: "Dat is net als met u en mij, papa". En even later: "Het was niet aardig van Thomas dat hij de Goede Man niet geloofde, nadat deze voor hem gestorven was. Stel je voor dat de mensen mij verteld hadden hoe u mij uit het vuur gered had en dat ik dan gezegd had dat ik er niets van geloofde."

De vader kon niet ontkomen aan de logische redenering van een klein kind. Hij had zijn eigen hand met littekens gebruikt om het hart van een klein jongetje te veroveren. Kon hij de hand met littekens van de Man die voor hem gestorven was blijven weerstaan - en zeggen dat Hij het niet gedaan had?

De Heer zei tegen Thomas: "Breng uw vinger hier en zie mijn handen en breng uw hand en steek die in mijn zijde, en wees niet ongelovig, maar gelovig." En Hij voegde eraan toe:

Omdat gij Mij gezien hebt, hebt gij geloofd? Zalig zij, die niet gezien hebben en toch geloven. Johannes 20:27-29

Dat geldt voor ons als wij ons geloof alleen op Gods Woord baseren. Toch zijn er mensen die oprecht twijfelen en pas willen geloven als ze bewijzen zien. Voor die mensen heeft God deze generatie overstelpt met een vloedgolf van bewijzen om hun twijfels weg te wissen.

Het bewijs van het kruis torent echter boven alle andere bewijzen uit. Het gaat veel dieper dan een argument, het is sterker dan de dood en het zegt tegen ieder mens: "Zie het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt."

Het is geen droom. Het kruis is gegrondvest op rotsvaste bewijzen.

"Breng uw vinger hier en zie mijn handen." En dan kan een mens niet anders doen dan net als Thomas zeggen: "Mijn Here en mijn God!"

Een verloren rijk

Wat hij zag was adembenemend! Het was het jaar 1834 en een Franse reiziger, Texier geheten, was in Noord-Turkije op zoek naar de oude stad Taviurh, waar in de Romeinse tijd Kelten binnengedrongen en neergestreken waren.

Hij was net uit het kleine dorpje Bogazkoy vertrokken en beklom een weg die in de onherbergzame heuvels was uitgehouwen, toen er opeens reusachtige blokken steen, in lange, nette rijen voor hem lagen. Vervolgens stuitte hij op de overblijfselen van een kilometerslange muur. Van de top van de heuvel bekeek hij de ruïnes die zichtbaar waren. Dit was geen stadje. Dit moest een stad als Athene, op een hoogtepunt van haar glorie, geweest zijn. Maar van zo'n verdwenen stad wist niemand iets!

Hij vond twee enorme poorten. Op één daarvan was een koning gebeeldhouwd, of misschien was het een god. De andere ingang naar de stad werd bewaakt door reusachtige standbeelden van leeuwen, één aan elke kant. En de manier waarop zij gebeeldhouwd waren had hij nooit eerder gezien!

Een inwoner van die streek bracht hem naar een hoogvlakte, ongeveer twee uur daarvandaan. Hier vond hij de plaats die wij nu Yazilikaya noemen, wat "Beschreven Rots" betekent. Steil oprijzende rotswanden vormden er een natuurlijke omheining. Op de gladgemaakte wanden waren vreemde optochten uitgehouwen - van goden die zich stijf langs de wanden bewogen.

Hij ging door een nauwe opening heen waarvan de toegang door gebeeldhouwde duivels bewaakt werd. Voor hem stonden twaalf soldaten of goden, die met gestrekte benen in een lange rij marcheerden.

Op de rotswanden zag hij vreemde tekens die op hiërogliefen leken. Was het misschien een taal? Hij wist niet wat hij ervan moest denken. Kort na Texier bezocht William Hamilton dit gebied. Hij ontdekte er nog meer ruïnes in de buurt van het dorp Alaja Huyuk.

De archeologie als wetenschap stond toen nog in de kinderschoenen. En deze ontdekking was voor haar in feite een pijnlijke zaak. Men had iets gevonden waarvan de archeologie helemaal niet had geweten dat het kwijt was. De archeologen wisten geen raad met de vondsten.

Niet lang daarna werden er in Syrië soortgelijke vreemde tekens ontdekt en later ook op rotswanden bij Smyrna, aan de kust van de Aegeïsche Zee. Welk onbekend volk was machtig genoeg geweest, dat het schrift ervan door heel Anatolië tot diep in Syrië gebruikt werd?

In het jaar 1880 hield Archibald Henry Sayce een toespraak waarin hij een heel gewaagde theorie uiteenzette, nl. dat al deze heimzinnige ruïnes en al deze vreemde opschriften van de Hethieten waren - een volk dat in de Bijbel genoemd wordt, maar dat men tot dan toe als onbelangrijk of niet bestaand had weggewuifd.

De Bijbel noemt de Hethieten achtenveertig keer, vaak in verband met kleine stammen. Maar in één van die gevallen wordt er gesproken over "de koningen van de Hethieten en de koningen van de Egyptenaren." Het feit dat zij samen met Egypte - één van de wereldmachten uit die tijd - genoemd worden, had de mensen aan het denken moeten zetten. Maar verder werd in geen enkel verslag uit de oudheid, behalve de Bijbel, ook maar met één woord over hen gerept. De geleerden redeneerden dat zo'n rijk onmogelijk uit de geschiedenis had kunnen verdwijnen zonder één enkel spoor na te laten. En daarom nam men het gebrek aan bewijs voor een bewijs dat de Hethieten nooit bestaan hadden.

En toch keken al die tijd statige zuilen, half begraven standbeelden en reusachtige ruïnes, met vreemde opschriften die niemand kon lezen, in stilte op hen neer.

Toen kwam de steen van Rosetta. De Egyptische opschriften werden ontcijferd. Het uitgestrekte museum van monumenten en zuilen langs de Nijl, dat eeuwenlang gesloten was geweest, opende nu zijn deuren. Het machtige Karnak begon zijn verhaal prijs te geven. Op de massieve stenen pilaren en paleismuren had Ramses II telkens weer opnieuw zijn politieke conflicten met de koning van Hatti beschreven. De Assyriërs hadden het ook heel vaak over het land Hatti.

De stukjes van de legpuzzel begonnen in elkaar te passen. Maar zelfs de geschiedkundigen hadden nog geen flauw vermoeden van de waarheid. Zij dachten dat de Egyptische en Assyrische opschriften het over de één of andere onbelangrijke stam hadden. Het kwam niet bij hen op dat alleen al het feit dat deze "stam" zo langdurig met twee grote mogendheden schermutselingen had kunnen hebben, een aanwijzing was dat het helemaal geen stam was, maar een derde reusachtig wereldrijk uit die tijd, dat zich van de Zwarte Zee tot aan Damascus uitstreckte.

In 1887 kwam bij toeval iets heel belangrijks aan het licht. Het verhaal gaat dat de vrouw van een Egyptische boer in Tell el Amarna zich ergerde aan een paar lastige Europeanen die daar rondsuffelden. Zij pakte een paar potscherven op en gooide die naar het groepje in de hoop dat dit hen zou afschrikken. Maar juist het tegenovergestelde gebeurde, want zij toonden grote belangstelling voor die potscherven en begonnen naar meer te zoeken. Toevallig waren zij op de belangrijkste kleitabletten gestuit die ooit gevonden zijn: de archieven van Amarna.

In die enorme kleibibliotheek, die men onmiddellijk kon lezen, werden verslagen aangetroffen van plunderingen door Hethitische soldaten, en zelfs een brief van een Hethitische koning. Het was nu duidelijk dat de Hethieten een grote mogendheid waren geweest; dat zij geen Syrische stam waren, maar een volk dat vanuit Klein Azië Syrië binnengetrokken was. Het lijkt wel een spannend detectiveverhaal dat meer dan een eeuw duurde.

In 1906 was een zekere Winckler, die zich in het Midden-Oosten gespecialiseerd had, in Bogazky aan het graven. Op een dag werd er een kleitablet bij hem gebracht. Winckler raakte ineens vreselijk opgewonden.

Hij herinnerde zich een opschrift dat hij in Karnak gezien had, dat een verdrag met de Hethieten vermeldde. Heimelijk had hij gedroomd dat hij bij de andere partij ook een kleitablet met het verslag van het verdrag zou vinden.

En hier was het - een brief van Ramses aan Chattusil die over het verdrag ging! Toen beseftte hij dat Bogazkeiy niet zomaar een Hethitische stad was, maar Hattushash, de hoofdstad van het reusachtige rijk. De droom van de archeologen was natuurlijk een tweetalig opschrift dat de sleutel zou zijn voor de Hethitische hiërogliefen. Dan zou de enorme hoeveelheid opschriften die men in de loop der jaren gevonden had, ontcijferd kunnen worden.

Intussen wierpen de jaren hun licht op de slag van Kades, die door Ramses enkel als een schermutseling werd vermeld en die hij natuurlijk gewonnen had. Het bleek echter, dat het een heel belangrijke veldslag was geweest. En Ramses was helemaal niet als overwinnaar uit de bus gekomen. Hij was zelfs maar op het nippertje aan de dood ontsnapt.

Eén van de Egyptische opschriften over die veldslag beschrijft Ramses als de "onverschrokken" die "een einde maakte aan de grootspraak van het land

Hatti". Hij was "de zoon van Re die het land Hatti onder de voet liep... Hij was als een stier met scherpe horens... de geweldige leeuw... de jakhals die in een ogenblik de aarde doorkruist... de goddelijke, schitterende valk." Er was ook een lang gedicht dat de geweldige overwinning van Ramses beschreef.

Nu weten wij dat dit een schaamteloos stuk propaganda was. Toch heeft men er meer dan drieduizend jaar in geloofd! In werkelijkheid had Ramses zich laten beetnemen door het verhaal van twee Bedoeïenenspijonnen die door de Hethitische koning naar zijn kamp gestuurd waren. Deze mannen beweerden dat zij deserteurs waren uit het Hethitische leger en zij vertelden Ramses dat de Hethitische koning, uit angst voor Ramses, al de aftocht had geblazen. Ramses, die nogal gevoelig was voor vleierij, liep met zijn leger in de val en kon maar ternauwernood aan de vijand ontsnappen. Geen wonder dat hij bereid was om vrede te sluiten!

In februari 1946 arriveerde Professor Helmut Bossert, onder auspiciën van de Universiteit van Istanbul, met twee assistenten in het kleine dorpje Kadirli in Zuidoost-Turkije. Zij waren op zoek naar een "leeuwensteen" die zich daar in de buurt in de "zwarte bergen" moest bevinden en die, volgens hem, weleens van Hethitische afkomst zou kunnen zijn. De dorpelingen hadden nog nooit van de vreemde steen of van opschriften gehoord. Maar toen kwam de onderwijzer erbij en die zei, dat hij de steen al een paar keer gezien had en dat hij hen er graag naartoe wilde brengen. De volgende dag klimmen ze naar de top van een bergkam die als Karatepe bekend stond – de zwarte berg. En daar zagen zij de leeuwensteen, en ook een omgevallen standbeeld met een inscriptie ernaast. Het standbeeld was ongetwijfeld Hethitisch, maar het opschrift was Semitisch - het bleek Fenicisch te zijn. Niet ver daarvandaan vond Bossen nog andere fragmenten met hiërogliefen.

Hij kreeg een idee. Zouden deze – aangezien ze naast elkaar lagen – de tweetalige inscriptie kunnen zijn waarvan men al zo lang droomde? De duisternis viel in, en aangezien zij weer terug moesten, hield hij deze mogelijkheid voor zich.

In het begin van het jaar 1947 bracht hij weer even een vluchtig bezoek aan Karatepe. En net voordat hij weer weg moest, toen hij het zand van de bovenste hoek van een reliëf aan het weggraven was, (hij had geen tijd om het helemaal uit te graven), zag hij daar Fenicische tekens en Hethitische hiërogliefen! Althans, dat meende hij.

In het najaar kwam hij terug met een volledig uitgeruste expeditie. Hij was van plan om net te doen of de ontdekking een enorme verrassing was. Met opzet zorgde hij ervoor dat zij meteen de eerste dag al bij het reliëf zouden gaan graven dat hij in het voorjaar al gezien en weer zorgvuldig ondergegraven had. Heel terloops stelde hij voor dat zij net zo goed daar konden beginnen. Hij had al enorme binnenpret over de kreten van ontzag

die men zou slaken, wanneer zij meteen al op een reliëf met Fenicisch schrift zouden stuiten.

Het grote ogenblik brak aan. Maar het werd een enorme teleurstelling. Wat hij in het voorjaar, tegen de avond, voor hiërogliefen had aangezien, bleken nu, in de felle zon, enkel krassen te zijn die de tijd in de steen had uitgesleten.

Zijn hoop was de bodem ingeslagen. Maar hij ging niet bij de pakken neerzitten en gaf de werklui bevel om verder te zoeken. En, hoe ongelooflijk het ook lijkt, de echte hiërogliefen, de tweetalige inscriptie waar men al zolang van gedroomd had — kwamen maar een meter daarvandaan tevoorschijn!

Eindelijk kon men de Hethitische opschriften lezen. Eindelijk, meer dan een eeuw nadat Texier de geheimzinnige ruïnes ontdekt had, kon men de taal van dat machtige, verloren rijk ontcijferen. Dankzij het onvermoeibare speurwerk van de detectives van de aarde!

Rotsen vergeten niets

Iemand heeft eens gezegd dat, als we geen zondvloedverhaal hadden gehad, we er één hadden moeten verzinnen. Want als we de oppervlakte van deze planeet eens goed bekijken, dan stuiten wij op een boeiend, verrassend verhaal dat op de rotsen geschreven staat. Het is het verhaal van water. Geheimzinnige waterlijnen op bergtoppen. Grote binnenmeren die eens met water gevuld waren. Verdwijnende meren. Zeeleven op hoge bergtoppen. Fossielen op plaatsen waar men ze niet verwacht — met een onverwacht verhaal. Een reeks van getuigen dat er iets gebeurd is. En de rotsen zijn het niet vergeten.

Het verhaal van het water is overal. Vernietiging en omwentelingen op ongeëvenaarde schaal. En daarvoor — een fabelachtig mooie wereld. Een wereld met een volmaakt klimaat van pool tot pool. Een wereld met een weelderiger plantengroei dan wij ooit gezien hebben. Een wereld vol dieren in fantastische afmetingen en aantallen.

Wat een wereld moet dat geweest zijn! Maar blijkbaar kwam er een plotseling en gewelddadig einde aan alles. De Bijbel zegt dat het in de tijd van Noach plaatsvond.

In Bourgondië in Frankrijk staat een eenzame heuvel van ongeveer 300 meter hoogte. In een grote spleet vlak onder de top bevindt zich een enorm aantal skeletten van beren, paarden, ossen en wolven. Wat doen al die dieren daar op de top van de enige heuvel in de verre omtrek? Hoe komt het dat wolven en paarden ineens samen begraven zijn?

Er zijn gelijksoortige spleten op verschillende hoogten op de rots van Gibraltar aangetroffen, allemaal vol met beenderen van dieren. Waarom?

Op het eiland Sicilië is een grot vol botten van dieren gevonden, voornamelijk nijlpaarden. Nog geen zes maanden na deze ontdekking had men al meer dan twintig ton beenderen voor commerciële doeleinden verscheept. In Agate Springs in Nebraska werd in 1876 heel toevallig een groot graf vol botten ontdekt. Wat er nog van de heuvel over is, beslaat ongeveer 4 hectaren.

Naar schatting zijn er op deze ene heuvel de complete geraamten van ongeveer negenduizend dieren begraven.

En zo zouden we kunnen doorgaan. Deze graven worden meestal op alleenstaande heuvels aangetroffen. Dieren die normaal niet bij elkaar in de buurt komen, zijn daar samen begraven. En in grote aantallen.

Hebben de mensen al die dieren geslacht? Dat lijkt me sterk! Men zou onmogelijk zulke enorm grote aantallen dieren tegelijk hebben kunnen begraven zonder dat het weer ze zou hebben aangetast of andere dieren eraan geknaagd zouden hebben.

Waren ze geveld door een ziekte? Wat voor ziekte had over de hele wereld allerlei verschillende soorten dieren tegelijkertijd ziek kunnen maken? Dieren die ineens ziek worden, zijn trouwens te zwak om naar de heuvels te trekken. Die theorie is dus absurd.

Men heeft nog andere oorzaken voor de vernietiging genoemd. Maar geen daarvan zou in staat geweest zijn om deze miljoenen dieren te doden, bij elkaar te brengen en te begraven. Er is maar één natuurkracht die tot een dergelijk geweld in staat is: water.

Alleen water heeft deze dieren, vrienden en vijanden bij elkaar, in zulke fantastisch grote aantallen naar de toppen van de hoogste heuvels kunnen drijven om ze daar in wilde wanorde in een massagraf te begraven. Het is duidelijk dat vele diersoorten ineens uitstierven. Grote olifanten van meer dan 4 meter. Mastodonten. Enorme vleugelloze vogels. Talrijke, groteske, draakachtige reptielen. Grote zeedraken. Dinosaurussen die, vooral in Amerika, in grote aantallen over de vlakten zwierven.

Wat een wereld moet dat geweest zijn! Want een olifant van vijf ton heeft ongeveer 50 kg hooi en 12 kg graan per dag nodig en de oude wereld herbergde enorm grote aantallen van dit soort dieren!

En hoe kwamen zij om? Hoe zijn deze reusachtige dieren uitgestorven? De wetenschap staat voor een raadsel.

De paleontoloog George Gaylord Simpson zei het volgende: "Het is alsof opeens het doek valt over een toneel waar reptielen, en vooral dinosaurussen in grote aantallen en verbijsterend veel soorten de hoofdrollen spelen; en alsof dat doek meteen weer opgaat over hetzelfde toneel, maar dat in deze volgende scène de dinosaurussen helemaal niet voorkomen, de andere reptielen maar bijrolletjes hebben en de hoofdrollen allemaal door zoogdieren gespeeld worden.

Wat is er met de dinosaurussen gebeurd? Werd het ineens te koud voor ze? Werd het ineens te heet? Zo ineens? Dat lijkt me sterk! Dan hadden alle andere dieren ook ineens moeten omkomen. Maar behalve de dinosaurussen en de bergen van botten heeft de aardbodem nog meer raadsels voor ons in petto. Zoals bijvoorbeeld de steenkool.

De geologen zijn het er over eens dat steenkool van planten komt. Maar er moet aan bepaalde voorwaarden worden voldaan voordat er steenkool gevormd wordt. Ten eerste moet er een overdadige plantengroei zijn. Het moet zonder rotting bewaard blijven en er moet geen aarde bijkomen. Het moet door andere lagen bedekt worden, zodat het samengeperst en aan de lucht onttrokken kan worden. Steenkool kan alleen maar ontstaan als grote hoeveelheden plantaardig materiaal ineens begraven worden. Wist u dat er 3 á 4 meter planten voor nodig zijn om een kolenlaag van 30 centimeter dikte te produceren? En er zijn steenkoollagen van meer dan 15 meter dikte. In Wyoming (V.S.) heeft men een laag van 20 à 30 meter dikte ontdekt. In Australië komen lagen van 100 á 130 meter voor. Met andere woorden: er is een dichte laag bomen en planten van minstens een kilometer voor nodig geweest om deze Australische lagen te vormen. Het is onvoorstelbaar hoe deze wereld eruit gezien moet hebben – en wat ermee gebeurd moet zijn.

Stelt u zich dat eens voor. Hele wouden werden in één klap begraven en vormden grote steenkoollagen. En blijkbaar was de weelderige plantengroei niet alleen tot de nu warmere gedeelten van de aardbol beperkt. Er is een steenkolenberg bij de Zuidpool ontdekt. Kennelijk heeft in het verleden een drastische klimaatsverandering plaatsgevonden.

En boven en tegen de steenkoollagen aan zijn prachtige fossiele bladeren geperst, als bloemen in een boek. Zelfs de sierlijke vormen van de planten en insecten van de oude wereld zijn zo voor ons bewaard gebleven.

Is het een wonder dat het ons duizelt als wij de overblijfselen van die eerste wereld zien? Wat is er gebeurd waardoor reptielen, zoogdieren en wouden in één klap begraven werden? Het enige redelijke en logische antwoord is: water.

Er is ons maar één kracht bekend die een dergelijke plotselinge vernietiging tot stand kan brengen. En die kracht is water.

Een oud Boek vertelt ons in eenvoudige, begrijpelijke woorden over de vernietiging van de aarde door water. Is er een beter antwoord?

Hel en hoog water

Onze zenuwachtige, bange, gehaaste generatie is eraan gewend geraakt om over een mogelijke catastrofe op wereldwijde schaal te praten. Daarom zal het voor ons ook niet zo moeilijk zijn ons een voorstelling te maken van wat er in de tijd van Noach gebeurd is.

Donkere wolken. Het gerommel van de donder. Een bliksemflits. En dan regen - de eerste regen die ooit op aarde gevallen is. De mensen worden bang en raken al gauw in paniek. De dieren rennen in doodsangst heen en weer. Maar de deur van de ark zit dicht.

Er is overal water. Het komt bij bakken uit de hemel neervallen. De rivieren overstromen. Er spuit water uit de aarde omhoog. En dan begint de massale wilde vlucht naar de bergen. Mensen en dieren banen zich een weg naar de hoogste toppen. Ouders binden hun kinderen op de ruggen van dieren vast in de hoop dat deze hen van het stijgende water zullen redden. Het water blijft maar stijgen. De mensen klampen zich vast in de boomtoppen boven op de bergen. Maar deze enorme woudreuzen worden ontworteld en mensen en dieren storten samen in het zwarte water: Noach had dus toch gelijk. Hadden ze maar naar hem geluisterd. Riep hij hen nog maar één keer. Maar het is te laat. Eén voor één glijden de mensen weg in de kolkende diepten. Hel en hoog water zijn synoniemen geworden!

Maar ons moderne verstand kan maar moeilijk geloven dat de eerste wereld in de tijd van Noach door geweld ten onder is gegaan - ondanks de duidelijke littekens over onze planeet die hier sterk op wijzen. Misschien was het maar een plaatselijke ramp en geen wereldwijde catastrofe, redeneert ons sceptische verstand. Maar de Bijbel zegt niets over een plaatselijke overstroming. Luister maar eens naar deze woorden, die zo duidelijk zijn, dat ze gewoon niet mis te verstaan zijn:

En de wateren namen geweldig sterk toe over de aarde, en alle hoge bergen onder de ganse hemel werden overdekt. Vijftien el daarboven stegen de wateren, en de bergen werden overdekt. Genesis 7:19-20

Alle hoge bergen. Onder de gehele hemel. Er is geen sprake van een overstroming van een laag liggend gebied. Alle hoge bergen onder de hemel stonden vijftien el onder water. En wat gebeurde er?

En al wat leeft, dat zich op de aarde roert, het gevogelte, het vee en het wild gedierte en alle wemelend gedierte, dat op de aarde wemelt, benevens alle mensen, kwamen om. Alles, in welks neus de adem van de levensgeest was, alles wat op het droge was, stierf. Zo verdelgde Hij alles wat bestond, wat op de aardbodem was, mensen zowel als vee en kruipend gedierte en het gevogelte des hemels, zodat zij verdelgd werden van de aarde; Noach alleen bleef over en wat met hem in de ark was. Genesis 7: 21-23

Verklaart dit niet de wilde begrafenis, de enorme stapels botten, het uitsterven van de dinosaurussen, de begraven wouden?

Een plaatselijke overstroming? In de Mesopotamische laagvlakte misschien? Dan heb ik hier een paar interessante vragen voor u. Zou God Noach gevraagd hebben om meer dan een eeuw aan het bouwen van een ark te

besteden om aan een plaatselijke overstroming te ontsnappen? Hij had hem toch gewoon kunnen laten verhuizen?

Waarom moesten de dieren in de ark in leven gehouden worden? Had God hen niet net zo gemakkelijk uit deze verdoemde vallei kunnen wegleiden als dat Hij hen de ark had binnengeleid?

Stel dat alle dieren van de Mesopotamische laagvlakte omgekomen waren, waren er dan niet buiten de vallei nog genoeg dieren over om de instandhouding van de soort veilig te stellen?

Grenst het niet aan het belachelijke dat Noach van God de opdracht zou krijgen om een enorme boot te bouwen om enkel in die ene overstromde vallei rond te dobberen?

God had Noach toch eenvoudigweg bij de hand kunnen nemen en hem uit de verdoemde vallei kunnen wegleiden, zoals Hij later Lot uit Sodom heeft weggelid?

En waarom waren er vogels in de ark? Zijn wij zo naïef om te geloven dat vogels niet van het stijgende water in één enkele vallei zouden kunnen wegvliegen?

En zo kunnen we doorgaan. Het Genesisoordeel was bedoeld om een ontaard geslacht van de aardbodem weg te vagen. Hoe had bijna een heel ras door een plaatselijke overstroming uitgeroeid kunnen worden? Het hele verhaal wordt onzinnig als de vloed niet wereldwijd was.

Zelfs Darwin beseftte het probleem. Hij zei: "Het verstand is er in eerste instantie onweerstaanbaar toe geneigd om te geloven in de één of andere grote catastrofe; maar om zowel grote als kleine dieren te vernietigen in Zuid-Patagonië, in Brazilië, op de Corderillas van Peru, in Noord-Amerika tot aan de Beringstraat, moeten we de gehele aardbol door elkaar schudden."

Misschien is dat nu precies wat er gebeurd is! Maar Darwin wilde niet in een wereldomvattende catastrofe geloven. En de geoloog William Farrand was al net zo bevooroordeeld. Hij zei: "Het is niet logisch om te stellen dat er een reusachtige catastrofe heeft plaatsgevonden, op een veel grotere schaal dan alles wat we tot nu toe hebben meegemaakt." Dit is een interessante redenering. Het kan niet waar zijn als we niet iets dergelijks meegemaakt hebben!

De dinosaurusexpert Dr. Edwin Colbert zei: "Er is geen plaats voor wereldwijde catastrofes in de wereld van het verleden of het heden als het uniformiteitsprincipe ...enige waarde heeft."

Het uniformiteitprincipe houdt in dat alle huidige processen zoals ze nu in werking zijn, voldoende zijn om alle geologische veranderingen te verklaren.

Maar wat is er zo heilig aan het-heden-is-een-sleutel-voor-het-verleden dogma? Misschien zit er iets fout met het uniformiteitsprincipe? Misschien

zijn de dingen niet altijd geweest zoals zij nu zijn? Misschien is eens in het verre verleden de status quo gewelddadig onderbroken door een catastrofe? Een oud Boek vertelt ons in eenvoudige, begrijpelijke taal over de verwoesting van de aarde door water. Maar de mensen blijven liever raden.

Een persconferentie

Als de Schepper in eigen persoon op een speciale persconferentie zou verschijnen, zou men Hem vast en zeker vragen of Noachs zondvloed echt gebeurd is. Men zou Hem ook vragen hoe oud de aarde, de rotsen en de fossielen zijn. En als er nog tijd over was, zou men Hem hoogstwaarschijnlijk vragen hoe lang Hij erover gedaan had om de aarde te scheppen, of de zeven dagen van de scheppingsweek letterlijke dagen waren en wat Hij van de evolutietheorie denkt.

Dit zijn vragen die de mensen bezighouden. Doet Noachs zondvloed er eigenlijk wel iets toe? Maakt het wel uit of het gebeurd is of niet? Het maakt zeker uit, want als het zevende hoofdstuk van Genesis nauwkeurig is, dan is het eerste hoofdstuk van Genesis waarschijnlijk net zo betrouwbaar. Is het ene een feit en het andere een legende? Verwerpen wij met de zondvloed misschien ook de schepping en de Schepper?

Ziet u hoe belangrijk het is? We kunnen Jezus niet als Verlosser aanvaarden en als Schepper verwerpen. Schepping en Golgotha staan in één en hetzelfde Boek. En dat Boek is helemaal geïnspireerd of helemaal niet. Het Boek is waar of niet waar. Het één of het ander.

Maar er zit nog meer aan vast Als het zondvloedverhaal waar is, dan vormt dat een ernstige bedreiging voor één van de fundamentele filosofieën van onze tijd - de filosofie die aan onze aarde een hoge leeftijd toeschrijft.

Waarom? Omdat Noach ongeveer vijfduizend jaar geleden geleefd heeft. En van Noach terug naar het begin van onze wereld is maar tien generaties. Als Genesis 7 waar is, en als Genesis 1 waar is, dan kan deze aarde gewoon niet zo oud zijn als men ons wil doen geloven.

Misschien is deze wereld maar ongeveer 6000 jaar oud. Misschien kunnen de mensen niet zo goed leeftijden schatten.

Generaties lang hebben de mensen in het aardoppervlak rondgewoet op zoek naar het oerverleden, de leeftijd van de aarde, de rotsen en de fossielen. Blijkbaar kan men om de één of andere reden moeilijk geloven dat deze aarde niet ouder is dan wat de Bijbel suggereert.

Uit de eerste hoofdstukken van Genesis blijkt namelijk dat de aarde maar tien generaties ouder is dan de zondvloed.

En de fossielen dan? De Bijbel vertelt ons precies hoe en wanneer alle levende dingen gestorven zijn:

*En al wat leeft, dat zich op de aarde roert, het gevogelte, het vee en het wild gedierte en alle wemelend gedierte, dat op aarde wemelt, benevens alle mensen, kwamen om. Alles, in welks neus de adem van de levensgeest was, alles wat op het droge was, stierf. Zo verdelgde Hij alles wat bestond, wat op de aardbodem was, mensen zowel als vee en kruipend gedierte en het gevogelte des hemels, zodat zij verdelgd werden van de aarde; Noach alleen bleef over en wat met hem in de ark was. **Genesis 7:21-23***

Hoeveel tijd was ervoor nodig om deze wereld te scheppen? Was het een langdurig proces?

*Door het Woord des Heren zijn de hemelen gemaakt, door de adem van zijn mond al hun heir. Want Hij sprak en het was er, Hij gebod en het stond er. **Psalm 33:6,9***

Hoe lang? "Hij sprak en het was er."

Waren de dagen van de scheppingsweek letterlijke dagen? Het Genesis-verhaal bevat geen enkele suggestie of aanwijzing dat zij geen letterlijke dagen van 24 uur waren. Integendeel, er wordt speciaal bij gezegd, dat die dagen uit een avond en een morgen bestonden. "Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag" (**Genesis 1:5,8**). En zo voort.

Wat vindt de Schepper van de evolutietheorie? Maakt de mens een opwaartse ontwikkeling door die met één enkele cel in de één of andere oeroceaan begonnen is? "En God schiep de mens naar zijn beeld; naar Gods beeld schiep Hij hen" (**Genesis 1:27**).

Het ziet ernaar uit dat de mens niet onderaan, maar bovenaan begonnen is. Ziet u hoe de Bijbel onze vragen beantwoordt? En voor verdere informatie verwijst de Schepper ons naar zijn andere boek - de natuur. Luister maar eens:

*De hemelen vertellen Gods eer, en het uitspansel verkondigt het werk zijner handen. **Psalm 19:2***

*Maar vraag toch het gedierte, en het zal u onderrichten; het gevogelte des hemels en het zal u inlichten. Of spreek tot de aarde, en zij zal u onderrichten; ... Wie onder deze alle weet niet, dat de hand des Heren dit doet? **Job 12:7-9***

"Ik zeg u, indien dezen zwegen, zouden de stenen roepen" (**Lucas 19:40**).

Maar ik hoor u al zeggen: "Dat is nu juist het probleem.. De natuur spreekt de Bijbel immers tegen? De sterren en de dieren en de rotsen vertellen immers een ander verhaal dan de. Bijbel? Er zijn immers onweerlegbare bewijzen dat de rotsen en de fossielen en de aarde heel, heel oud zijn?"

Dat wordt over het algemeen aangenomen. Maar misschien hebben we het boek van de natuur wel verkeerd gelezen - en de bewijzen verkeerd opgevat. Misschien kan alles net zo gemakkelijk op een andere manier uitgelegd worden?

Neem nou het voornaamste bewijsstuk van de evolutietheorie: de geologische tijdschaal. In de boeken van het voortgezet onderwijs staan tegenwoordig uitgebreide schema's van de geologische tijdsindeling.

Daar ziet men dan de rotsen waarvan men veronderstelt dat ze het oudst zijn onderaan en de jongste bovenaan. In de onderste rotsen worden bepaalde lage vormen van leven aangetroffen en hogerop vindt men steeds hogere vormen van leven, in een duidelijk opgaande lijn.

De tijdperken en perioden zijn allemaal zorgvuldig in tabellen ondergebracht, met geschatte data die variëren van 500.000 tot 1.750.000 jaar geleden voor de mens, en die teruglopen tot 2.000.000.000 jaar geleden voor de laagste vormen van leven. Zo'n kaart is natuurlijk heel overtuigend en geweldig indrukwekkend. Heeft Genesis een kans tegenover dergelijke bewijzen?

Deze kaarten zijn echter grotendeels hypothetisch - een combinatie van feiten en veronderstellingen en soms is de ene veronderstelling gebaseerd op een andere veronderstelling.

Deze kaarten zijn namelijk gemaakt aan de hand van de opeenvolging van de fossielen. Er wordt gewoon verondersteld dat, aangezien de evolutietheorie wel juist moet zijn, de laagste vormen van leven bij de oudste rotsen horen. En de evolutietheorie citeert op haar beurt de geologische tijdschaal als haar overtuigende bewijs.

Het is velen wel duidelijk dat men in een kringetje redeneert. Zelfs de historische geologen zien dat in. R. H. Rastall, een hoogleraar in de geologie aan de Universiteit van Cambridge zei: "Het kan niet ontkend worden dat vanuit strikt filosofisch standpunt gezien de geologen op dit punt in een kringetje redeneren. De opeenvolging van organismen is bepaald door een studie van hun overblijfselen in de rotsen en de leeftijd van de desbetreffende rotsen is bepaald door de overblijfselen van de organismen die zij bevatten."

Men dateert de rotsen aan de hand van de fossielen. En dan dateert men de fossielen aan de hand van de rotsen!

Het doet me denken aan het verhaal van een juwelier die erg trots was op het feit dat zijn klokken altijd gelijk liepen. Hij zette ze elke dag gelijk met de fabrieksfluit.

Maar op een dag kwam de bedrijfsleider van de fabriek langs. "Onze fluit is de laatste jaren tot op de seconde precies," zei hij. "We zetten onze tijd bij met de klokken in uw etalage."

Heeft de evolutie haar tijd gelijk gezet met de geologie- en de geologie met de biologie - en de biologie met de evolutie? Het lijkt er wel op.

Misschien is de orde van de fossielen wel het gevolg van iets anders dan evolutie. Misschien kan het net zo goed verklaard worden door het enorme geweld van de zondvloed. Zou zo'n vreselijke omwenteling, waar veel meer dan enkel water bij betrokken was, de dieren niet hebben kunnen

rangschikken? Is het niet heel natuurlijk dat bepaalde organismen begraven werden?

De volgorde waarin zij begraven zijn, kan toch afhangen van de mate van hun bekwaamheid om aan het stijgende water te ontsnappen? De minder beweeglijke, kleinere dieren werden het eerst door het water achterhaald, terwijl de hogere dieren en vooral de mensen in staat waren om naar de hoogste bergtoppen te vluchten, voordat de overstroming hen bereikte.

Ik geloof niet dat we een willekeurige theorie kunnen nemen en die op een dergelijke massale catastrofe als de zondvloed kunnen toepassen. We hebben te maken met het onvoorstelbare geweld van water. En dan de wind. Allerlei aardbevingen. Het water had op de ene plaats natuurlijk een andere uitwerking dan op de andere. En het begin van de zondvloed - het heftigste stadium - was natuurlijk heel anders dan het einde, toen het water zakte.

Ik ontken niet dat men een bepaalde mate van rangschikking aantreft als men de fossielen in de verschillende bodemlagen bestudeert. Ik vraag me alleen af wat deze regelmaat betekent. Misschien is het verhaal van de fossielen dat de moderne mens zo boeit helemaal niet het verslag van lange eeuwen - maar eerder de op rotsen geschreven kroniek van de vreselijke gebeurtenissen van één enkel jaar, het jaar van de grote Vloed?

Hebben we het bewijsmateriaal verkeerd uitgelegd? Ik denk dat u inziet dat het heel noodlottige gevolgen kan hebben om onze zienswijze over het ontstaan van alle dingen op een veronderstelling te baseren.

De feiten van de wetenschap vormen geen probleem. De mensen evenmin. De meeste wetenschapsmensen zijn objectief op zoek naar waarheid. De moeilijkheid is dat men de huidige interpretaties gebaseerd heeft op bepaalde veronderstellingen die niet bewezen zijn. En volgens mij zijn deze fundamentele veronderstellingen de eigenlijke oorzaak van de algemene verwarring over het ontstaan van de dingen.

Neem bijvoorbeeld de methode om de leeftijd van de rotsen te bepalen door middel van radioactiviteit. Ik trek de waarde van deze betrekkelijk nieuwe technieken geen moment in twijfel - voor zover het de geschreven geschiedenis betreft - maar jammer genoeg zijn bepaalde interpretaties in tegenspraak met het boek Genesis. Waarom? Omdat de mensen die de leeftijd van de rotsen bepalen in de meeste gevallen zowel de schepping als een catastrofe bij voorbaat hebben uitgesloten. En de rotsen worden aan de hand daarvan gelezen.

Een aantal jaren is er nu al in alle stilte een intensief onderzoek aan de gang waardoor bepaalde vooraanstaande wetenschapsmensen ernstig zijn gaan twijfelen aan bepaalde algemeen aanvaarde conclusies over het ontstaan van onze aarde. Het meest verrassende is misschien nog wel dat een aantal bewijzen doen vermoeden dat de rotsen die zij bestuderen niet in de loop van lange eeuwen ontstaan zijn, maar binnen enkele seconden!

"Want Hij sprak en het was er, Hij gebod en het stond er" (Psalm 33:9).

Waarom lijken de rotsen dan oud? Laten we eens aannemen dat we niets afweten van de feiten van de schepping. En laten we dan eens de Hof van Eden binnenwandelen op de vrijdagmiddag van de scheppingsweek. Daar staat Adarn, een sterke, grote, getrouwde man. Aan de hand van zijn uiterlijk trekken wij meteen de conclusie dat hij minstens twintig jaar oud is. Maar we hebben het bij het verkeerde eind. Hij is nog maar een paar uur oud. Uit ervaring weten wij dat er ongeveer 20 jaar voor nodig zijn vóór een mens de verschillende stadia van de kleuter- en kinderleeftijd en de puberteit achter de rug heeft en volwassen geworden is. Maar Adam was als een volmaakte, volwassen man geschapen. Het ontwikkelingsproces dat normaal minstens 20 jaar in beslag neemt, was in één oogwenk voltooid.

Laten we eens naar de dieren kijken. Onze ogen die door de bril van onze eigen ervaring kijken, vertellen ons dat de dieren al een paar jaar oud moeten zijn. Toch is dat niet zo.

Verderop staat een enorme woudreus. Zo te zien zouden we zweren dat de boom minstens een paar honderd jaar oud is. Toch heeft God de boom in deze week gemaakt. Hij is gloednieuw. Een volgroeide, volmaakte boom. De Schepper heeft de natuurprocessen versneld en eeuwen in één ogenblik samengeperst. Wanneer we naar de schepping kijken, is onze ervaring van nu blijkbaar geen veilige gids.

Laten we eens een stuk rots oppakken. Ik ga niet zeggen dat de rots oud lijkt. Dat God er op het moment van de schepping radiologische tekenen van verval heeft ingebouwd. Maar de rots is net als de mensen, de dieren en de bomen, als heel Gods schepping, in een staat van volledige ontwikkeling geschapen.

We kunnen ons alleen maar verbazen over wat God gedaan heeft. We kunnen alleen maar versteld staan wanneer we het werk van tientallen jaren, van eeuwen, dat volgens ons wel miljoenen of miljarden jaren in beslag genomen moet hebben in dat ene ongelooflijke ogenblik zien samengeperst toen "*Hij sprak en het was er.*"

Beginnt het u nu duidelijk te worden wat er met onze atoomklokken is gebeurd? En welke moeilijkheden zich kunnen voordoen als we ze nu willen lezen? God heeft geen leeftijd of verval in de rotsen ingebouwd om de mensen op een dwaalspoor te brengen. Hij heeft ze gloednieuw gemaakt. Maar Hij maakte ze als rotsen, grote rotsen, kleine rotsen, rotslagen. Hij heeft heel eenvoudig de wereld in zes dagen gemaakt - en ons toen verteld wat Hij gedaan had.

Is het niet veelbetekenend en tragisch dat de schepping en de zondvloed, twee gebeurtenissen die de moeilijke problematiek van het dateren zouden

helpen verklaren, systematisch overgeslagen worden door de mensen die zo onvermoeibaar en oprecht naar antwoorden zoeken?

De schepping past namelijk gewoon niet in onze ervaring. Niets in onze ervaring kan ons helpen om de zondvloed te begrijpen. Het was geen plaatselijke overstroming, geen kleine catastrofe. De gehele planeet was erbij betrokken. En onze wereld zoals die er nu uitziet, is niet door water alleen verwoest. De aarde was zodanig in beroering en opschudding dat onze verbeelding tekort schiet. Begin maar met de regen.

Doe daar wolkbreuken bij. En het water dat uit de aarde losbarst. Vloedgolven. Vuur, wind. Vulkaanuitbarstingen. Bergen die omhoogkomen of neervallen. De heftigste stuiptrekkingen, de wildste aardshokken. Alles wat men maar bedenken kan. En dan nog kunnen we niet eens beginnen te beseffen wat er in de tijd van Noach is gebeurd. Geen catastrofe van één moment. Het moet wel eeuwen geduurd hebben voor de aarde weer tot rust kwam. Eeuwen waarin het uniformiteitsprincipe gewoon niet gold.

Is het een wonder dat we gefrustreerd raken als we de klokken die in het verre verleden tikten, proberen te lezen?

Het zou te ver gaan om te willen beweren dat we alle antwoorden hebben. De studie van de rotsen werpt problemen op waar geen eenvoudig antwoord op te vinden is. Maar als de wilde wanorde van het oppervlak van deze planeet ons verward en onzeker maakt, als onze pogingen om ons ontstaan alleen in de natuur te ontdekken op niets uitlopen, is het dan niet logisch dat we naar de geschreven openbaring gaan, die als bron de Geest van de Eeuwige heeft? Als wij dat doen, zullen dingen die ons eens hardnekkig en verwarrend met elkaar in tegenspraak schenen, ruim baan maken voor de diepzinnige eenvoud van de woorden die als sterren in de donkere nacht van deze zoekende generatie schijnen: "In de beginne schiep God de hemel en de aarde".

Blijkbaar hoeven we niet te raden. We hoeven het bewijsmateriaal niet verkeerd te lezen. We hoeven niet verbaasd of raar staan te kijken op de dag die nu niet meer ver af is, wanneer kosmische donderslagen de tijd scheiden van de eeuwigheid en onder de gehele hemel heen hun boodschap laten dreunen: "Wil de echte Schepper alstublieft opstaan!"

Het dilemma van de koningsbij

Hebt u ooit eens in de Penn-Central Metroliner - een heel snelle forenzentrein tussen Washington en New York - gezeten? Zou u niet meewarig glimlachen als men u zou vertellen dat deze trein niet het resultaat is van onze moderne techniek, maar zichzelf over een lange tijdsperiode op heel geheimzinnige wijze op een verlaten autokerkhof in elkaar heeft gemonteerd?

Hebt u een Van Dale woordenboek? Zou u niet even met de ogen knippen als men u zou vertellen dat die niet het resultaat is van duizenden uren geduldig speurwerk, maar doodeenvoudig tot stand kwam door een ontploffing in een moderne drukkerij? Een sterk verhaal?

Een kijkje in het binnenste van een moderne computer doet de menselijke verbeelding versteld staat. Hoe zou u reageren als iemand u zou vertellen dat dit elektronische wonder zich op de één of andere manier ontwikkeld heeft in de ruïnes van een oude Griekse bibliotheek, geprogrammeerd en al met de wijsheid van die gouden eeuw?

Misschien heeft u de geweldige Saturnus 5 gezien, toen die op het punt stond om gelanceerd te worden. Het was een enorm sterk gevaarte, even hoog als een wolkenkrabber van zesendertig verdiepingen en tegelijkertijd toch ook ondenkbaar zwak. De raket was uit metaal, plastic en chemicaliën samengesteld met de precisie van een horloge. Bepaalde gedeelten van de brandstoftank waren maar ongeveer driekwart centimeter dik.

Men heeft er 5 jaar voor nodig gehad om de Saturnus 5 te bouwen. De montage van deze ongelooflijke creatie vereiste de gespecialiseerde kennis van 12.000 firma's en de medewerking van 325.000 mensen.

De raket werd door brullende motoren - met een vaart van 9000 kilometer per uur - de ruimte in geslingerd. En daar werd het grootste gedeelte van de geweldige raket afgestoten.

Hoe zou u zich voelen als de nieuwsmedia hadden aangekondigd dat de Saturnus 5 zichzelf heel toevallig in de ruimte in elkaar had gemonteerd uit afgestoten resten van de één of andere onbekende beschaving uit het grijze verleden? Zou de NASA niet in zijn wiek geschoten zijn? En zou u niet de conclusie trekken dat er in onze tijd behalve ruimteafval ook een paar heel sterke verhalen in omloop zijn?

Oppervlakkig gezien lijkt het veel gemakkelijker om te geloven dat een honingbij die op een bloempje uitrust, een toonbeeld is van de magie van lange eeuwen van evolutionistische veranderingen.

Maar wacht eens even! Die gewone honingbij, die zo'n bescheiden plaatsje inneemt in het leven, kon wel eens een ernstig dilemma vormen voor de mensen die alles aan het toeval of het geluk toeschrijven.

Ik zou wel eens willen weten waarom de moderne mens zich niet kan voorstellen dat een raket, of een computer, of zelfs een woordenboek zonder toezicht evolueert - maar de wonderen van het menselijke brein, dat al die dingen heeft gemaakt, wel aan het toeval wil toeschrijven. Waarom wil men zo graag geloven dat de mens, met zijn fantastische lichaam en ongelooflijke brein op de één of andere manier in de loop van miljoenen jaren geëvolueerd is, enkel door toeval en geluk?

Wij weten dat een raket of een metro door intelligente wezens is gecreëerd en bestuurd moet worden. En de voortsnellende melkwegstelsels in het heelal

dan - zijn die er enkel en alleen vanwege het één of andere hemelse toeval daarbuiten in de ruimte?

Vanaf de maan gezien is onze planeet een opvallend mooi, blauw hemellichaam - dat er opvallend jong uitziet, als men bedenkt dat er over het algemeen aangenomen wordt dat deze miljarden jaren oud is.

De natuurkundigen zijn het er niet over eens hoe onze wereld nu precies is ontstaan - misschien door een soort kosmische explosie van de rusteloze gassen van het oerverleden. Deze veronderstelling is vrij populair. En daarna, enkele miljoenen jaren geleden, zou er dan leven in de meest eenvoudige vorm verschenen zijn, gevolgd door de langzame magie van de eeuwen, de wonderen van toeval en geluk, de heerschappij van het recht van de sterkste, de natuurlijke selectie. En ten slotte het leven, de beschaving en de cultuur zoals wij die nu kennen - het alles bekronende wonder van de oneindig langzame evolutie van eeuwenlang.

Maar hoeveel wilt u toeschrijven aan de onwaarschijnlijke magie van toeval en kans? Als de evolutie plaatsvond, hoe vond die dan plaats? Zou het onredelijk zijn om een paar indringende vragen te stellen? Op één bepaald gebied?

Laten we de boeiende bezigheden van een doodgewone honingbij eens observeren. Er staan ons een paar verrassingen te wachten - en zelfs een geducht dilemma voor mensen die de hele schepping toeschrijven aan een langzame en toevallige verandering in de loop der tijden.

Is het u wel eens opgevallen dat bijen ongelooflijk goede architecten zijn? De korf wordt gevuld met een meesterwerk van bouwkundige techniek dat bestaat uit ontelbare rijen zeshoekige kamertjes met wanden van was.

Dit paleis van was, de raat, wordt gebouwd door jonge bijen die nog geen zeventien dagen oud zijn. Toch zijn al die kleine kamertjes zeshoekig en hebben ze dezelfde afmetingen. Alleen de cellen voor de darren zijn wat groter en de koninginnecellen zijn zeer groot en onregelmatig gevormd. De wanden van de kamertjes zijn dun en toch zo sterk dat een pond raat minstens 25 pond honing kan dragen.

Hoe weten deze jonge bijen dat de zeshoekige vorm het mogelijk maakt het grootste aantal cellen met de grootst mogelijke stevigheid op een bepaald oppervlak te bouwen en er daarom de minste hoeveelheid bouw materiaal nodig is? Hoe weten zij dat zeshoekige cellen het beste en meest economisch zijn? Wie heeft hun dat verteld? Ze doen het toch allemaal zonder bouwplannen, tekentafels of kompas. En elke cel is volmaakt, en de bijen passen er precies in.

Hoe spelen zij dat klaar? Ze gaan gewoon in een slinger aan het plafond van de bijenkorf hangen. Of in een holle boom. De eerste bij haakt zich bovenaan vast, de volgende bij haakt zich vast aan haar hangende pootjes, enzovoort.

Deze bijenkettingen worden steeds langer, en al heen en weer zwaaiend haken zij zich vast aan de bijen aan de linker- en de rechterkant totdat zij een levend gordijn vormen.

Op die manier kunnen zij was produceren. Aan beide kanten van hun achterlijf zitten vier waskliertjes. En na ongeveer 24 uur hangen, komt er was uit deze kliertjes tevoorschijn. Als een bij voelt, dat de was klaar is, kruipt zij over de andere bijen omhoog, haalt de was uit haar kliertjes, kauwt deze en plakt de was tegen de raat.

In het begin wordt de was gewoon opgehoopt. Daarna maken de bijen ruwe uithollingen, klimmen erin en beginnen te duwen. En natuurlijk zijn er heel veel andere bijen tegelijkertijd aan het duwen. En het resultaat daarvan is een volmaakte zeshoek met ongelooflijk dunne wanden. Zo wordt de raat gebouwd.

De bijen werken heel eensgezind samen alsof hun opdrachten op een aanplakbord staan aangeprikt. Dat moet wel een geweldige organisatie zijn. En wie is hun leider? De koningin beslist niet. De enige keer dat zij een leidinggevende functie uitoefent is als een andere koningin haar uitdaagt en de bijen met haar meegaan naar een nieuwe korf.

Maar verder is de koningin in feite niets meer dan een legmachine. Op één dag kan zij tweeduizend eieren leggen. En verder doet ze niets. Ze bekommert zich niet om wat er in de korf gebeurt.

De darren zijn ook beslist geen leiders. Deze mannetjesbijen doen absoluut niets. Zij wachten maar op één ding - een kans om maar één keer uit te zwermen en een nieuwe koningin op haar bruidsvlucht te volgen.

De werkbijen? Zij zijn de wonderen van de korf. Maar zij hebben geen leider. Toch doet elke bij precies wat ze moet doen op precies het goede tijdstip.

Bijen hebben twee dingen nodig - stuifmeel en nectar. Deze halen ze allebei uit de bloemen. En de werkbijen die naar de bloemenvelden vliegen, hebben geweldig goed gereedschap.

In de eerste plaats is een honingbij een fantastisch gebouwde vliegmachine. Vrachtvliegtuigen kunnen maar 25 procent van hun gewicht aan vracht meenemen. Maar een bij kan bijna 100 procent van haar gewicht meedragen.

De bij heeft geen propeller of straalaandrijving nodig. De korte, brede vleugels duwen haar omhoog en stuwen haar voort. Zij kan loodrecht naar boven of naar beneden vliegen of midden in de lucht blijven hangen. De korte, dikke vleugels vouwen zich in een fractie van een seconde op als zij een bloem induikt. De bij kan haar vleugels ook laten rondwervelen om de bijenkorf wat af te koelen.

De bij heeft drie plaatsen waar zij haar vracht kan stouwen. Ten eerste in een soort tank in haar lichaam, de krop of honingmaag waar zij nectar opbergt. Verder heeft zij op haar achterpoten twee korfjes, een deukje in de verbrede

scheen van de achterpoot, om het stuifmeel in mee te dragen. Stelt u zich eens een vrachtvliegtuig voor dat zijn vracht onder zijn romp heeft bungelen! Hebben deze korfjes zich ontwikkeld omdat ze nodig waren? Of heeft de bij ze altijd al gehad?

Een bij kan in een minuut een lading nectar opzuigen. Ze heeft drie minuten nodig om twee uitpuilende ladingen stuifmeel in de korfjes in haar achterpoten te doen. Hoe doet zij dat? Als de bij een bloem induikt, strijkt ze langs de meeldraden. Het stuifmeel blijft dan aan de haren op haar lichaam kleven als zij zich in de bloem beweegt om nectar te zuigen.

Maar de rest is niet zo eenvoudig. Hoe komt het stuifmeel in de korfjes? En hoe komt het dat het stuifmeel tijdens de vlucht niet weg dwarrelt? De lading moet vochtig gemaakt worden, dan in elkaar geperst, neer gestampt en ten slotte over beide pootjes gelijk verdeeld worden. En dat doet de bij dan allemaal al zwevend of aan één pootje hangend.

Wat voor soort brein heeft die kleine honingbij?

En dit is nog niets vergeleken met de kwispeldans. Hebt u daar wel eens van gehoord?

Wanneer de bijenkorf 's morgens tot leven komt, kunnen er wel zo'n 10.000 bijen klaarstaan om uit te vliegen en op te laden. Maar waar moeten ze heen? Ze wachten geduldig terwijl misschien een dozijn boodschapsters uitvliegt om te kijken waar ze die dag op buit zullen uitgaan.

Wanneer een boodschapster een bloemenveld ontdekt, laadt zij zich vol en vliegt rechtstreeks terug naar de korf. Dr. Harold W. Clark heeft uitvoerig beschreven wat er dan gaat gebeuren. De bij laat de andere bijen van de nectar proeven en die worden helemaal opgewonden. Dan gaan ze met haar mee als ze in de vorm van een cijfer 8 over de raat draait. De hoek waarmee zij door het cijfer 8 gaat, vertelt de andere bijen in welke richting het veld ligt. Maar hoever weg is dat? Bijen zijn bijziende en vliegen hoog. Ze moeten precies weten hoever ze moeten vliegen voor ze neerstrijken. Daarom voert de verkennersbij bij elke beweging door het rechte stuk van het cijfer 8 een kwispeldans uit door haar achterlijf heen en weer te bewegen. Het aantal "kwispels" per 15 seconden geeft de afstand aan naar het bloemenveld.

Maar het is niet zo eenvoudig als het lijkt. Een veld dat twee keer zo ver weg ligt, wordt niet aangegeven met twee keer zoveel "kwispels", maar juist in omgekeerde verhouding tot de afstand. Dus hoe verder het veld, des te minder achten de bij beschrijft. Als de bij bijvoorbeeld 10 cirkels draait in 15 seconden, is het bloemenveld 100 meter ver. Maar als zij heel langzaam ronddraait, bijvoorbeeld twee keer in 15 seconden, dan zijn de bloemen bijna 6 kilometer ver weg!

Denkt u zich dat eens in. De verhouding wordt aangegeven met een logaritmisch getal. De honingbij gebruikt hogere wiskunde om de werkers de weg te wijzen naar het bloemenveld!

Wat voor een brein heeft zij toch? Is dit toeval?

Weet u wel hoe noodzakelijk de honingbij is, niet alleen voor onze economie, maar voor het leven zelf?

De bijen nemen namelijk 80 procent van alle bestuiving door insecten voor hun rekening. Een heel eenvoudig experiment laat zien hoe belangrijk de bijen zijn voor de bestuiving. Een tak van een perenboom was met gaas afgedekt, zodat de bijen er niet bij konden. Die tak leverde niet één peer op. Een andere tak, die niet meer bloesems had dan de eerste, maar waar de bijen wel bij konden, produceerde 33 peren. Als er geen planten en bloemen waren, zouden er natuurlijk geen bijen zijn. Maar andersom geldt het ook. Zonder bijen zouden veel planten en bloemen niet kunnen bestaan. Er is zelfs een schrijver die beweert dat er zonder het plantenrijk geen zuurstof zou zijn en dat de aarde dan dus onbewoonbaar zou zijn - dat u en ik niet eens zouden kunnen bestaan zonder de honingbij.

En ontstond die honingbij met haar fantastische gereedschap nu zomaar toevallig, beetje bij beetje? In een proces dat eeuwenlang in beslag nam? Laten we veronderstellen dat de bij begon met vleugels die ze niet kon opvouwen om een bloem in te duiken. Hoe had ze in leven kunnen blijven totdat zij zulke vleugels ontwikkeld had?

En als ze eerst geen korfjes aan haar achterpoten had? Of als ze al wel korfjes had, maar nog niet de kniegewrichten om het stuifmeel in de korfjes te duwen of het instinct om te weten hoe ze dat moest doen?

Als ze nu nog geen haar op het lichaam had gehad om het stuifmeel te verzamelen - of juist wel de haren, maar geen manier om het stuifmeel eraf te kammen? En als ze nog geen honingmaag had ontwikkeld?

En als ze nu eens geen was had kunnen maken - of niet wist dat ze 24 uur lang in een slinger moest hangen om de was eruit te laten komen? En als de was net als de meeste soorten was niet bestand was geweest tegen de hoge temperaturen in de korf? En als de bijen nu eens niet geweten hadden hoe ze de koningin negelei moesten maken en de koningin gestorven was? En als een bij nu niet de weg terug naar de korf had kunnen vinden - of terug naar een bloemenveld?

Een eindeloze reeks vragen. Het is u denk ik nu wel duidelijk dat elk stukje bijengereedschap volkomen nutteloos is zonder de rest. Om enig nut te kunnen hebben, had elk onderdeelje van het gereedschap en de kennis van de bij zich tegelijkertijd moeten ontwikkelen - in één klap.

En als de evolutie plaatsvond - als die allereerste bij, daar in het oerverleden, nu eens op een boomtak zat. Wat voor soort bij moet dat dan zijn geweest?

Een koningin? Maar een koningin had niet in leven kunnen blijven zonder een hele kolonie bijen om haar te eten te geven en zonder een dar die haar zou bevruchten.

Was het een dar? Darren kunnen zich niet voortplanten zonder een koningin. Een werkbij dan? Maar werkbijen zijn onvruchtbare vrouwtjes - bijen die zich onmogelijk kunnen voortplanten.

Ik denk dat u wel inziet dat een honingbij alleen maar kon evolueren als de hele kolonie samen in één klap, allemaal tegelijk, evolueerde - met al het gereedschap en de kennis van elke bij volledig ontwikkeld, en startklaar. En dat is natuurlijk helemaal geen evolutie. Dat is schepping!

De hamers krijgen op hun kop

Ik liep langs de oceaan en zag hoe de wind de golftoppen terugduwde. En toen dacht ik aan Hem die tegen de zee heeft gezegd: "Tot hier mag je komen, maar niet verder."

Ik keek hoe de wolken zich een weg baanden langs de hemel en in het niets hingen - en dacht aan Hem die ze in zijn hand houdt.

Ik keek naar de vogels op hun vlucht naar het zuiden - en wist dat Hij die ze gemaakt had, hen de weg had geleerd.

Ik keek door de telescoop naar een voortsnellende nevel en vroeg me af hoe de Schepper deze in zo'n nauwkeurige baan gebracht had.

Ik tuurde door een microscoop naar een nietig sneeuwvlokje en wist dat het heelal ontworpen was door een Wiskundig Genie.

Ik keek naar een vlinder met zijn tere pracht - en zag een roos zich ontvouwen. Ik luisterde naar het gezang van een vogel in de struiken.

En toen rolde de donder langs de hemel. En het leek wel of de stem van God een vraag stelde die Hij heel lang geleden al eens gevraagd had: "Waar was jij toen ik dit allemaal gemaakt heb?"

Een opschepper die voortdurend met zijn kennis te koop loopt, kan men het beste de mond snoeren door hem vragen te stellen waarop hij geen antwoord weet. Vragen zoals de Schepper eens aan Job stelde.

Dit hoogst ongewone gesprek van de Schepper van het heelal met een man die zichzelf als wijs beschouwde, is te vinden in de hoofdstukken 38 tot 41 van het boek Job. Het is één van de boeiendste en meest intrigerende gesprekken die ooit opgeschreven zijn. Want God stelde Job een paar heel moeilijke vragen.

Waar waart gij, toen Ik de aarde grondvestte? Vertel het indien gij inzicht hebt! Wie heeft haar afmetingen bepaald? Gij weet het immers? Of wie heeft over haar het meetsnoer gespannen? Waarop zijn haar pijlers neergelaten, of wie heeft haar hoeksteen gelegd, terwijl de morgensterren tezamen juichten, en al de zonen Gods jubelden? Job 38:4-7

Met andere woorden: "Job, waar was jij, toen Ik de grondslagen legde van de aarde, toen Ik deze tot het bestaan riep, toen de gehele schepping van blijdschap zong, toen zij de pas gevormde aarde zag? Waar was jij? Heb Ik jou om raad gevraagd? Kun je begrijpen hoe Ik het gedaan heb? Ik heb de aarde door een woord gemaakt, en alle morgensterren zongen toen zij toekeken. Maar waar was jij?" "Zijt gij doorgedrongen tot de bronnen der zee, en hebt gij door de geheimenissen van de waterdiepte gewandeld?" (vers 16).

"Job, wat weet jij nu van de zeebodem af en van het leven dat Ik daar geschapen heb?"

"Zijt gij doorgedrongen tot de schatkamers van de sneeuw? En hebt gij de schatkamers van de hagel gezien?" (vers 22). "Kun je de sneeuw en de hagel verklaren, Job?"

"Kunt gij de banden der Pleïaden binden, of de boeien van den Orion slaken?" (vers 31).

Job kan onmogelijk de betekenis van deze vragen begrepen hebben. Foto's die met onze reuzentelescopen zijn gemaakt, brengen nu aan het licht dat er 250 sterren in de Pleïaden zijn, die allemaal samen in dezelfde richting de ruimte doorsnellen, als een vlucht vogels op weg naar een ver doel. En God vroeg Job of hij ze kon samenbinden.

Maar van de Orion zei Hij: "Kunt gij de boeien van den Orion slaken?" De drie sterren in de riem van de Orion vormen op het ogenblik een bijna volmaakt rechte lijn. Maar zij reizen elk een andere richting uit. Twee ervan zullen elkaar uiteindelijk naderen en voor het blote oog zal het dan net lijken of er maar één ster is, terwijl de derde zal wegdrijven zodat de riem niet langer zal bestaan. Kon Job die riem van de Orion zo losmaken?

En God stelde nog meer vragen. "Kent gij de tijd, waarop de gemzen werpen?" (Job 39:4).

Luister ook eens naar deze vragen: "Kunt gij het paard sterkte geven, zijn nek met manen bekleden?" (vers 19). "Is het door uw inzicht, dat de valk vliegt, zijn vleugels uitslaat naar het zuiden? Is het op uw bevel, dat de gier zich verheft en zijn nest in de hoogte bouwt?" (vers 26-27).

Valken en gieren hebben hun eigen, speciale manier van vliegen. De valk zoekt een stijgende luchtstroom op. Daar buigt hij wat voorover en begint zijn dalende vlucht. De opstijgende luchtstroom gaat de benedenwaarts gerichte beweging tegen. Door de combinatie van die twee krachten - het neerglijden, dat eigenlijk een neervallen is en de opwaartse druk van de luchtstroom - kan hij op dezelfde hoogte blijven. Als de luchtstroom sterk genoeg is, gaat hij omhoog.

Overal waar we ook maar kijken, rijzen er hardnekkige vragen op in de wereld van de natuur. Er zijn wonderen en geheimen die de wetenschap

zonder hulp nooit kan doorgronden. Zij kunnen alleen maar worden uitgelegd door geloof in de macht van de Schepper.

Neem nu eens de trekvlucht van de grasmus, een zangvogel uit Centraal-Europa. Deze vogel vliegt naar het zuidoosten tot aan het meest oostelijke puntje van de Middellandse Zee. Dan draait hij naar het zuiden en vliegt naar het merengebied van Centraal-Afrika. Waarom? En hoe? Een bioloog kwam tot de conclusie dat de vogels op de sterren moeten vliegen. Om zijn veronderstelling te bewijzen, zocht hij een nest met eieren. Toen ze uitkwamen, hield hij de vogels in een kunstmatig verlichte kamer, waar zij geen enkel glimpje daglicht konden opvangen, of de lucht, of de sterren konden zien.

Eén van deze vogels noemde hij Johnny. Toen de zangvogels hun trekvlucht begonnen, werd Johnny rusteloos. Hij werd meegenomen naar het planetarium waar op de koepel eenzelfde sterrenpatroon te zien was als buiten. Johnny vloog de kamer door in zuidoostelijke richting.

De volgende nacht werd Johnny weer in het planetarium losgelaten. Dit keer met het sterrenpatroon van Egypte. De vogel vloog naar het zuiden alsof hij in Egypte was.

De keer daarop vertoonde men het sterrenpatroon van de Russische steppen, duizend mijl verder naar het oosten. Johnny vloog weer recht op "Egypte" af.

Dit is een echt raadsel. Een vogel die de sterren nog nooit gezien had, kon ze feilloos volgen? Hoe kon hij de sterrenpatronen herkennen toen hij ze voor de eerste keer zag? De wetenschap staat machteloos voor een raadsel.

En herinnert u zich de honingbij nog - en hun kwispeldans? Kunnen de wonderen van de honingbij, de vleermuis met zijn ingebouwde radar, de trektochten van de vissen, de gewoonten van de talloze schepselen op de aarde, in de zee en onder de hemel - ooit worden uitgelegd als er geen Schepper is? Onmogelijk!

Is het dan een wonder dat Job ons uitdaagt:

Maar vraag toch het gedierte, en het zal u onderrichten; het gevogelte des hemels en het zal u inlichten. Of spreek tot de aarde, en zij zal u onderrichten, en laten de vissen der zee het u vertellen. Wie onder deze alle weet niet, dat de hand des Heren dit doet? Job 12:7-9

Ja, eeuwenlang zijn de hamers druk bezig geweest om de Bijbel aan te vallen. Zij hebben haar wetenschappelijke uitspraken in twijfel getrokken, haar geschiedenis genegeerd, haar waarschuwingen in de wind geslagen. Zij hebben haar een mythe en een legende genoemd.

Maar eeuwenlang hebben de dieren en de vogels en de planten en de vissen de hamers tegengesproken. En daar zijn nu rotsen en fossielen, cilinders en boekrollen bijgekomen. En de sterren.

Blijkbaar is er een Schepper. Blijkbaar heeft de God die de vogels leerde vliegen - en de honingbij leerde dansen - deze aarde gemaakt.

Door het woord des Heren zijn de hemelen gemaakt, door de adem van zijn mond al hun heir. Want Hij sprak en het was er, Hij gebod en het stond er. (Psalm 33:6,9).

U en ik kunnen misschien geen antwoord geven op de vragen die God aan Job stelde. We zullen misschien nooit alle wonderen van de schepping kunnen begrijpen. Maar samen met Job kunnen wij vol vertrouwen uitroepen:

Ik weet dat mijn Verlosser leeft! Job 19:25

De Schepper leeft! De hele natuur weet het. De sterren weten het. Het hele heelal weet het. En op een dag - in de nabije toekomst - zullen Job - en u en ik als wij dat willen. - meezingen in een groot koor.

Dan zal er van wereld tot wereld en van ster tot ster een hallelujarefrein weergalmen!

En het slaan van de hamers zal nooit meer worden gehoord!

Tot besluit

Het ene boek dat God heeft geschreven

Wat is leven? Hoe ben ik hier gekomen? Waarom ben ik geboren? Wie is God? Houdt Hij Zich met ons bezig? Hoe kan een gekruisigde Heiland voor ons verzoening doen? Is er werkelijk een hemel? Hoe komen wij daar? Is er een hel? Waar? Wanneer gaan wij naar die plaats? Hoe kan een God van liefde al het lijden en verdriet van de mens aanzien? Wat zal er met ons gebeuren als wij gestorven zijn? Zal de atoombom de wereld vernietigen? Laat God al die oorlogen zo maar toe? Kunnen wij weten, wat er in de toekomst zal gebeuren ?

Stelt u soms zulke vragen en zoekt u dan naar het goede antwoord? Dit kunt u alleen bij God vinden, want Hij geeft het juiste antwoord op de meest ingewikkelde levensproblemen. Wilt u weten wat Hij zegt? Laten wij dan samen het Bijbelboek bestuderen, dat Hij voor ons heeft laten schrijven.

Waarom nemen we de Bijbel?

Is het niet vreemd, dat de Bijbel, gedurende alle eeuwen zo heftig aangevallen, toch in steeds grotere oplagen is verschenen ? Telkens lezen wij in de geschiedenis, dat men maatregelen nam dit Boek te vernietigen. Een ontelbaar aantal martelaren, die Gods Woord trouw bleven, hebben zware offers gebracht; ja, zelfs hun leven gegeven voor het handhaven van hun beginselen.

Eeuwen lang is de Bijbel het "verboden Boek" geweest. Er waren zo weinig exemplaren in omloop, dat veel priesters, edelen en koningen nooit een Bijbel, hadden gezien. Zelden trof men een Bijbel in een bibliotheek aan en vond men er toevallig een, dan was deze met een ketting aan een grijze muur bevestigd, op een plaats waar niemand kwam.

Toen mannen als Wyclif, Luther en Tyndale door God geleid werden om de Heilige Schrift te vertalen, brak over hen de vervolging los. Is dat niet vreemd ?

Nadat de Bijbel in druk verschenen was, had men de prijs zo hoog berekend, dat gewone mensen er niet aan konden denken een Bijbel te kopen. Soms werd een Bijbel verkocht voor de prijs van vierhonderd euro.

In de laatste twee eeuwen is het mogelijk geworden veilig een Bijbel te bezitten.

Hoe is de Heilige Schrift ontstaan? Waarom is zij door alle eeuwen het doelwit geweest van iedere vijandelijke en boze macht? Hoe heeft zij aan alle heftige aanvallen weerstand kunnen bieden, om tenslotte het meest verbreide Boek van onze tijd te worden? Wat staat er toch in, dat gevoelens van haat en wraak opwekt in het hart der tegenstanders, zodat ze worden aangedreven de gelovigen te vervolgen? Waarom wilden de belijders van Gods Woord liever sterven, dan ontrouw worden en hun Bijbel vernietigen?

In dit Boek ligt een voortstuwende kracht, die tegenstand overwint, helpt in vervolging en leven geeft in de dood. Wilt u het geheim van deze kracht leren kennen? Zoek dan, samen met ons de sleutel, die de hemelse schatkamers, zo vol licht en leven, kan openen. Dat doende zult u antwoord krijgen op de vragen van hart en gemoed.

De Bijbel heeft de wereld veroverd als geen ander boek. De macht van Gods Woord wordt gevoeld in paleizen van koningen en edelen - ook in de gezinnen van het volk. De gedachten en spraak van onze tijd zijn doorweven van Bijbelse ideeën, die hun weg vinden naar de gedachtewereld van mannen, vrouwen en jeugd. Deze ideeën werken veredelend en verfrissend op de mens. Onze beschaafde eeuw staat onder invloed van Gods wetten. Overal leven en sterven mensen met de Bijbel - in ziekte en gezondheid putten zij er kracht en troost uit. Jezus Christus heeft gezegd :

Niet alleen van brood zal de mens leven, maar van elk woord, dat uit de mond van God uitgaat. **Matteüs 4:4**

Zie welk een liefde

E. White

Het grootste verhaal, ooit verteld “De wens der eeuwen” (nu in het Nederlands in brochurevorm uitgegeven onder de titel: “Zie welk een liefde”), heeft zich bewezen als een bron van inspiratie en verlichting voor miljoenen lezers verspreid over de gehele wereld. En met een goede reden, het gaat over een universeel verlangen - het verlangen het leven ten volle te leven met de wetenschap dat wij hier niet zonder reden zijn, dat Iemand van ons houdt.

Deze godsdienstige klassieker vertelt het verhaal van Jezus Christus. Het is niet slechts een uiteenzetting van gebeurtenissen uit het verleden; het stelt de betekenis van deze gebeurtenissen zo levendig voor ogen, alsof u een ooggetuige van de beschreven gebeurtenissen was. In deze pagina's zult u, misschien voor de eerste keer, de ware, onderliggende betekenis van Christus' daden ontdekken, en hun betrekking op uw leven.

De inhoud van deze brochures verzadigen het verlangen van wie zich christen of geen christen noemt.

Er zijn vele uitnemende boeken geschreven over het leven van Christus, evenals uitgebreide verhandelingen en vele flitsen van het veelzijdige leven van Jezus van Nazareth. En toch moet naar waarheid gezegd worden: “De helft was ons niet aangezegd”.

In de bladzijden van deze brochures, heeft de schrijfster, met een brede, grondige en lange ervaring in de dingen Gods, nieuwe schoonheden uit het leven van Jezus ontvouwd. Zij heeft menig nieuwe edelsteen te voorschijn gebracht uit het juwelenschrijn. Zij opent voor de lezer onvoorstelbare rijkdommen uit deze oneindige schatkamer.

De reeks bestaat uit elf waardige, in begrijpelijke taal geschreven brochures. U stuurt 12 postzegels van € 0,59 aan ons adres (als deelname in de verzendkosten) en u ontvangt gedurende elf maanden een aflevering.

Leven, en dan...?

De inhoud van deze brochure geeft een Bijbels antwoord op de vraag die ons allen bezighoudt: **Is er leven na de dood?**

Wat is sterven? - Is er bewust verder leven na de dood?
Waar zijn onze afgestorvenen?
De eerste leugen met alle gevolgen ervan
Eeuwigte pijniging in de hel of voor een tijd in het vagevuur?
De rijke man en de arme Lazarus
De 'brave' misdadiger samen met Jezus aan het kruis
Historisch overzicht - Besluit.

Troostvol en bemoedigend!

De Tien Geboden

*zoals God ze gaf
en
wat mensen ervan gemaakt hebben*

Willen de Tien Geboden mij iets leren?
Zijn de Tien Geboden de wet "van God" of "van de Joden"?
Zijn de Tien Geboden, of is één gebod ervan, teniet gedaan of afgeschaft?
Kan of mag, om welke reden ook,
iemand, wie of wat hij ook mag zijn of wat hij van zichzelf beweert te zijn,
ook maar iets aan Gods geboden veranderen
en dit als geldige plicht aan anderen opleggen?

Om ernstig over na te denken!

Deze beide brochures zijn een rijke bron van nuttige informatie en bezinning. Ze vormen een uitnodiging om uw persoonlijke overtuiging te toetsen aan het onveranderlijke woord van God, de Bijbel.

U stuurt aan ons adres vier postzegels van € 0,59 samen met uw naam en adres, met de twee titels, en de twee brochures worden u per kerende post toegestuurd.

“...daarom dat hetgeen van God gekend kan worden in hen openbaar is, want God heeft het hun geopenbaard. Want hetgeen van Hem niet gezien kan worden, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid, wordt sedert de schepping der wereld uit zijn werken met het verstand doorzien, zodat zij geen verontschuldiging hebben.

Immers, hoewel zij God kenden, hebben zij Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar hun overleggingen zijn op niets uitgelopen, en het is duister geworden in hun onverstandig hart.

Bewerende wijs te zijn, zijn zij dwaas geworden, en zij hebben de majesteit van de onvergankelijke God vervangen door hetgeen gelijk op het beeld van een vergankelijk mens, van vogels, van viervoetige en van kruipende dieren...”

Houwast